

Ouderbetrokkenheid

Naam: Annemiek Moes

Vakgebied: Pedagogiek

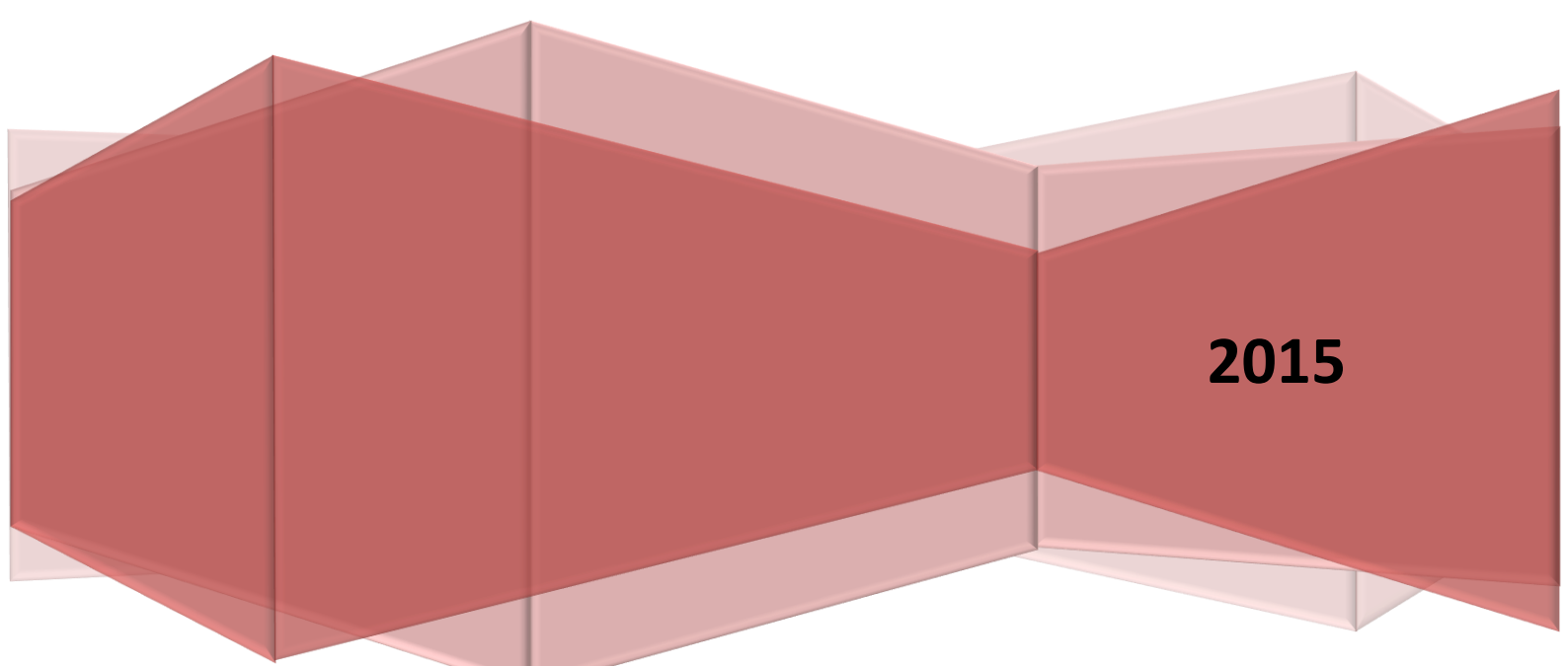
Datum: 25-05-2015

Cohort: 2011-2012

Ephorus: 2%

School: Stenden Hogeschool

Locatie: Emmen

2015

Voorwoord

Voor u ligt een scriptie met als onderwerp ouderbetrokkenheid. Voor deze scriptie is onderzoek gedaan naar ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Het doel van dit onderzoek was de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vergroten en tevens aanbevelingen te geven voor het toekomstige beleid ten aanzien van ouderbetrokkenheid. De resultaten van dit onderzoek worden weergegeven in dit verslag.

Dit onderzoek is geschreven vanuit een praktijkprobleem. In overleg met de directeur van de school is de onderzoeksvraag ontstaan. Dit onderzoeksverslag bevat veel praktische informatie gericht op de school. De resultaten vanuit de enquêtes zijn meegenomen in de aanbevelingen voor het beleid. Door het doen van dit onderzoek, het schrijven van deze scriptie heb ik veel geleerd over ouderbetrokkenheid. Deze kennis zal ik meenemen naar andere scholen, om de ouderbetrokkenheid ook op andere scholen te vergroten.

Bij het schrijven van deze scriptie heb ik hulp gehad van verschillende personen. Als eerste wil ik de directeur bedanken dat ik het onderzoek op deze school mocht uitvoeren, en de ondersteuning die ik heb gekregen tijdens het schrijven van dit onderzoek. Ten tweede wil ik beoordelaar 1, docent Stenden Hogeschool locatie Emmen, bedanken voor de ondersteuning en feedback gedurende het proces. Tevens wil ik beoordelaar 2, docent Stenden Hogeschool, bedanken voor de extra feedback. Als laatste gaat mijn dank uit naar alle ouders/verzorgers en leerkrachten van de school. Zonder de medewerking van hen was het niet gelukt het onderzoek tot een goed einde te brengen. Ik heb het ervaren als een erg leerzame periode en hoop dat dit onderzoek bij kan dragen aan een beter beleid ten aanzien van ouderbetrokkenheid.

Ik wens u veel plezier tijdens het lezen van deze scriptie.

Annemiek Moes,
Emmen, mei 2015.

1. Inhoudsopgave

1. Inleiding		Blz.	4
	1.1	Aanleiding	Blz. 4
	1.2	Context	Blz. 4
	1.3	Onderzoeksorganisatie	Blz. 4
	1.4	Aansluiting onderzoek binnen de school	Blz. 4
2. Probleemanalyse		Blz.	5
	1.1	Beschrijving praktijkprobleem	Blz. 5
3. Theoretisch kader		Blz.	6
	3.1	Hoofdthema	Blz. 6
	3.2	Deelaspecten	Blz. 6
	3.3	Bestaande kennis	Blz. 6
	3.4	Literatuur	Blz. 6
4. Probleemstelling		Blz.	9
	4.1	Onderzoeksdoel	Blz. 9
	4.2	Onderzoeksvraag	Blz. 9
	4.3	Hypothese	Blz. 9
5. Aanpak		Blz.	10
	5.1	Onderzoeksgroep	Blz. 10
	5.2	Dataverwerking	Blz. 10
	5.3	Onderzoeksactiviteiten	Blz. 12
	5.4	Ethische kwesties	Blz. 15
	5.5	De randvoorwaarden	Blz. 16
	5.7	Tijdpad	Blz. 18
6. Resultaten		Blz.	19
	6.1	Het verschil tussen plan en uitvoering	Blz. 19
	6.2	Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	Blz. 20
	6.3	Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	Blz. 21
	6.4	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	Blz. 22
	6.5	Op welke manier kijken de ouders aan tegen ouderparticipatie op de school?	Blz. 24
	6.6	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderbetrokkenheid?	Blz. 29

	6.7	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderparticipatie	Blz.	32
	6.8	Hypothese	Blz.	34
7. Conclusies, aanbevelingen en discussie			Blz.	35
	7.1	Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	Blz.	35
	7.2	Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	Blz.	35
	7.3	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	Blz.	36
	7.4	Op welke manier kijken de ouders aan tegen ouderparticipatie op de school?	Blz.	37
	7.5	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderbetrokkenheid?	Blz.	38
	7.6	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderparticipatie?	Blz.	38
	7.7	Conclusie hoofdvraag	Blz.	39
	7.8	Aanbevelingen	Blz.	40
8. Samenvatting			Blz.	42
9. Literatuurlijst			Blz.	43
10. Bijlagen			Blz.	45

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Mijn onderzoek vindt zijn oorsprong in het feit dat op de school een terugloop van de betrokkenheid van ouders is geconstateerd. De afname van de ouderbetrokkenheid werd geconstateerd tijdens de binnen- en buitenschoolse activiteiten. Het probleem lijkt een samenloop van verschillende omstandigheden. Dit onderzoek heeft als doel: het vergroten van de betrokkenheid van ouders. De resultaten moeten voor verschillende partijen iets opleveren. De eerste partij die er zijn voordeel mee moet kunnen doen is het team van de school. Tevens moet het voor mijzelf resultaten opleveren die ik mee kan nemen voor mijn toekomst als leerkracht. Persoonlijk wil ik dit onderzoek graag doen omdat je als leerkracht veel te maken krijgt met ouders. Er wordt steeds meer gesproken over het beleid van ouders binnen de school. Voor mijn eigen ontwikkeling vind ik het belangrijk, dat ik weet, hoe ik hiermee om moet gaan en op welke manier ik dit kan vergroten of stimuleren.

1.2 Context

De eerste context is de school, hier is het probleem ontstaan. Vanuit het Stenden word ik door mijn begeleider ondersteund bij het onderzoeksproces (tweede context). Op het Stenden staan zelfstandige interviews gepland. Tijdens deze zelfstandige interviews zal ik gaan werken in een groep van drie medestudenten. Het doel van deze interviews is dat we elkaar kritische feedback geven in het onderzoeksproces (derde context). Het onderzoek gaat over het vergroten van de ouderbetrokkenheid op de school. Het onderzoek is gericht op de gehele school. Naar aanleiding van dit onderzoek is het de bedoeling dat er enkele aanbevelingen geformuleerd kunnen worden om de betrokkenheid van ouders te vergroten ten aanzien van het huidige beleid.

1.3 Onderzoeksorganisatie

Het onderzoek zal door mij worden uitgevoerd op de school. De opdrachtgever voor dit onderzoek is het team van de school. De begeleiding wordt verzorgd vanuit Stenden Hogeschool locatie Emmen.

1.4 Aansluiting onderzoek binnen de school

Het onderzoek sluit aan bij het praktijkprobleem vanuit het team van de school, namelijk de terugloop van de betrokkenheid van ouders. In de schoolgids wordt gesproken over ouderhulp. In dit stukje staat beschreven dat het in de praktijk vaak neerkomt op moederhulp, maar dat het niet wil zeggen dat vaders niet welkom zijn, in tegendeel zelfs. Bij vele activiteiten is hulp nodig vanuit ouders. Hierbij denkt de school aan verschillende dingen, onder andere: leeshulp, vervoer van leerlingen naar activiteiten, maar vooral hulp aan de kinderen thuis naar aanleiding van de ontwikkeling op school. Het onderzoek en de school zijn nauw met elkaar verbonden. De school stelt de belangstelling van ouders zeer op prijs. (schoolgids(...), 2014-2015)

2. Probleemanalyse

De opdracht voor de laatste fase van de PABO is het schrijven van een onderzoek. Dit onderzoek wordt gedaan in samenwerking met het team van de school. Het onderzoek richt zich op de verbetering van de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.

2.1 Het praktijkprobleem

Hieronder staat het praktijkprobleem uitgewerkt volgens de 5xW+H methode.

Wat is het probleem?

Het probleem is dat de betrokkenheid van ouders/ verzorgers binnen het basisonderwijs steeds verder afneemt. De ouderbetrokkenheid loopt terug doordat ouders steeds minder thuis oefenen met het huiswerk van de leerlingen. Te denken aan; tafels, proefwerken etc. De ouderparticipatie loopt terug doordat ouders zich steeds minder aanmelden voor verkeers- en/of leesouder, meegaan met een activiteit of schoolreis etc. (Pameijer, N. , 2012; Vries, P. de, 2013)

Wie heeft ermee te kampen?

Dit probleem komt onder andere voor bij de school. Leerlingen en het team van deze school hebben hiermee te kampen.

Wanneer is het een probleem?

De leerkrachten merken dat de aanmeldingen van ouders, voor het begeleiden van binnen- en buitenschoolse activiteiten, terugloopt. Het is een probleem wanneer er begeleiding nodig is bij een activiteit binnen de school, zoals lees-, luizenouders. Daarnaast is het een probleem als ouders zich niet aanmelden voor begeleiding van buitenschoolse activiteiten zoals sponsorlopen, sportdagen etc. Dit komt dagelijks voor, meestal tijdens de schooluren, maar ook regelmatig tijdens buitenschoolse uren.

Waarom is het een probleem?

De leerlingen krijgen minder begeleiding dan wenselijk is. Volgens de literatuur bevordert ouderbetrokkenheid de kwaliteit van het onderwijs. Er is een gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het kind (Pameijer,N., 2012; Smit, F.,2009). Doordat op de school geconstateerd is dat de betrokkenheid van ouders terug loopt is het een probleem voor het optimale onderwijsproces van de leerlingen.

Waar doet het probleem zich voor?

Het probleem doet zich voor op deze school , in de groepen één t/m acht.

Hoe is het probleem ontstaan?

Het probleem is ontstaan omdat er steeds meer van ouders wordt verwacht binnen het huidige onderwijs. Doordat in de loop der jaren meer van ouders wordt verwacht is de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie meer in beeld gekomen en dus nadrukkelijker een probleem geworden.

3. Theoretisch kader

Het hoofdthema van dit onderzoek is de verbetering van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Om dit onderzoek te doen komt er begeleiding vanuit het Stenden. Mijn eerste beoordelaar zal de begeleiding verzorgen. Daarnaast zal er regelmatig contact zijn met het team van de school. Tevens vinden er colleges plaats die ondersteuning bieden bij het schrijven van dit onderzoek en vinden er interviews met drie medestudenten plaats om elkaar van feedback te voorzien. In het theoretisch kader wordt een beschrijving van mijn bestaande kennis gegeven aangevuld met literatuur. De bronnen zijn recent en relevant voor het onderzoek. Ik heb er opgelet dat de bronnen niet ouder dan vijf jaar zijn.

3.1 Hoofdthema

Het hoofdthema is het verbeteren van de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie op de school.

3.2 Deelaspecten

De deelaspecten zijn in dit geval de theorie van:

- Ouderbetrokkenheid
- Ouderparticipatie
- Educatief partnerschap

3.3 Bestaande kennis

Voor de bestaande kennis verwijs ik naar bijlage 1. Bijlage 1 bevat een conceptmap die geschreven is op basis van freewriting. Deze conceptmap bevat mijn voorkennis op basis van het praktijkprobleem. Tevens heb ik in deze conceptmap de gelezen literatuur opgenomen om mijn bestaande kennis aan te vullen.

3.4 Literatuur

Er wordt onderzocht op welke manier de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie kan worden vergroot. Om dit te onderzoeken wordt er gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Smit, F. (2012). *Ouders en school. Succesfactoren voor ouderbetrokkenheid*. Amsterdam: Uitgeverij SWP

De auteur van dit boek beschrijft op welke wijze de ouderbetrokkenheid gestimuleerd kan worden. Daarnaast wordt besproken wat de rol van de ouders, leerlingen en de school is in het kader van ouderbetrokkenheid.

- Dekker, S. (2013). *Ouderbetrokkenheid*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geraadpleegd op 25 november 2014 via www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/07/15/kamerbrief-over-ouderbetrokkenheid/kamerbrief-over-ouderbetrokkenheid.pdf

Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beschrijft in deze brief naar de Tweede Kamer de rol van de ouders en de school. Hierin betoogt hij dat alle leerlingen recht hebben op optimaal onderwijs. Dit vraagt om een goed partnerschap tussen ouders en de school. In zijn brief benoemt hij dat er wettelijke kaders zijn voor partnerschap tussen scholen en ouders. Hierin wordt vermeld dat de formele inspraak van ouders goed is geregeld, maar dat er in de klachtenregeling en de medezeggenschap nog verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

Sander Dekker beschrijft dat er meer aandacht komt voor partnerschap tussen scholen en ouders. Er zijn verschillende beleidstrajecten opgezet om ouders te betrekken bij het onderwijs.

- Pijpers, R. (2013). *Inspiratieboek Sociale media op de basisschool: de leerkracht maakt het verschil*. (p. 39-41) Geraadpleegd via:
<http://mijnkindonline.nl/publicaties/boeken/inspiratieboek-sociale-media-op-de-basissschool>

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe sociale media een stimulerende rol kan spelen in de ouderbetrokkenheid.

- Prins, D. Wienke, D. & Rooijen, K. van (2013). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs*. Nederlands jeugd instituut.

In dit artikel wordt gesproken over het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie, wat educatief partnerschap inhoudt en op welke manier ouderbetrokkenheid gestimuleerd kan worden. Daarnaast wordt gesproken over het vergroten van de ouderbetrokkenheid. Hierbij worden praktijkvoorbeelden gegeven die direct in de praktijk toe te passen zijn.

- Smit, F. (2009). *Ouders en school Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in de praktijk*. Den Haag: Sdu Uitgevers.

In dit boek wordt beschreven op welke wijze ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in de praktijk vergroot kan worden. Verder wordt er gesproken over het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie, hoe de samenwerking tussen ouders en school bevorderd kan worden en de wijze waarop de participatiedriehoek ingezet kan worden bij de interactie tussen leerkracht, leerling en ouders.

- Pameijer, N. (2012). *Samensterk Ouders & school*. Den Haag: Uitgeverij Acco.

Dit boek is geschreven door ouders voor ouders. In dit boek wordt gesproken over het verschil van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie en wat educatief partnerschap inhoudt. De samenwerking tussen ouders en de school, wordt in dit boek verduidelijkt door middel van de participatiedriehoek (leerkracht, ouders en leerling). Het handelingsgericht werken voor ouders wordt besproken. Tevens zijn er tien aandachtspunten voor constructief samenwerken opgenomen.

- Vries, P. de (2010). *Handboek Ouders in de school*. Amersfoort: CPS Onderwijsontwikkeling en advies.

In dit boek wordt gesproken over het feit dat iedere leerling recht heeft op een goede samenwerking tussen ouders en school. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het basis- en voortgezet onderwijs. Verschillende onderwerpen gericht op ouderbetrokkenheid worden in dit boek uitgelicht, verschil ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie, de participatiedriehoek, een stappenplan voor het verbeteren van ouderbetrokkenheid, handreikingen voor het verbeteren van ouderbetrokkenheid en een ouderenquête om de ouderbetrokkenheid te onderzoeken.

- Vries, P. de (2013). Tien gouden tips om met ouders. *Zorgbreed*, 10 (39) 2-7.

Deze auteur geeft in dit artikel het verschil weer tussen ouderbetrokkenheid, ouderparticipatie en ouderverantwoordelijkheid. Tevens heeft de auteur tien tips beschreven voor het vergroten van ouderbetrokkenheid.

- Herweijer, R. & Vogels, R. (2013). *Samen Scholen. Ouders en scholen over samenwerking in basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar onderwijs*. Den Haag; Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP heeft onderzoek gedaan naar ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Dit onderzoek laat zien hoe ouders en scholen denken over het nieuwe concept waarbij ouders met school samenwerken. Tevens wordt beschreven op welke wijze samenwerking tussen school en ouders verloopt. De resultaten voor dit onderzoek zijn op twee manieren verzameld, namelijk door enquêtes die zijn afgenomen bij ouders en focusgroep gesprekken met leerkrachten en schoolleiders.

- Onderwijsraad (2010). *Ouders als partners*. Geraadpleegd op 21 november 2014 via <http://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/publicaties/volledig/ouders-als-partners.pdf>

In dit document wordt gesproken over de relatie van ouders tot school. Er wordt gesproken over de drie posities van ouders ten opzichte van de school. Tevens wordt er in dit document ook gesproken over de grondwettelijke positie van ouders binnen de school, het landelijke beleid ouderbetrokkenheid en onderzoek naar ouderbetrokkenheid.

- Vries, P. de (2015). *Ouderbetrokkenheid 3.0 Van informeren naar samenwerken* Geraadpleegd op 10 maart 2015 via <http://www.cps.nl/e-book-ouderbetrokkenheid>

In dit document wordt stapsgewijs uitgelegd hoe een school van ouderbetrokkenheid 1.0 naar ouderbetrokkenheid 3.0 kan werken. Er worden tips gegeven zodat je van alleen informatie geven ook naar het samenwerken kan gaan met ouders.

- Menheere, A. & Hooge, E. (2010). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Een literatuurstudie naar de betekenis van ouderbetrokkenheid voor de schoolse ontwikkeling van kinderen. Alphen aan de Rijn: Kennis centrum onderwijs & opvoeding*. Geraadpleegd op 25 november 2014 via http://www.lob4mbo.nl/files/Ouderbetrokkenheid_in_het_onderwijs.pdf

In deze literatuurstudie wordt beschreven wat het belang is van ouderbetrokkenheid. En wat het begrip ouderbetrokkenheid inhoudt. Tevens wordt besproken hoe de term educatief partnerschap is ontstaan. De kant van ouders, leerkrachten en de school is in dit onderzoek ruim aan bod gekomen.

4. Probleemstelling

4.1 Onderzoeksdoel

Het doel van het onderzoek is dat duidelijk wordt hoe de betrokkenheid van ouders vergroot kan worden op de school. Het belang van het onderzoek voor de school is dat het team volgend jaar weet op welke wijze er gehandeld kan worden om de betrokkenheid te vergroten. Het belang voor mijzelf is meer informatie te verwerven over ouderbetrokkenheid, zodat ik deze zelf mee kan nemen in mijn verdere loopbaan.

4.2 Onderzoeksvraag met eventuele deelvragen

Hieronder worden de onderzoeksvraag en bijbehorende deelvragen beschreven.

4.2.1 Onderzoeksvraag

Welke aanbevelingen gericht op de betrokkenheid van ouders/verzorgers, kunnen worden gedaan ten aanzien van het toekomstige beleid van de school?

4.2.2 Deelvragen

- Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?
- Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?
- Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?
- Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?
- Op welke manier kijkt het de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?
- Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderparticipatie?

4.2.3 Operationaliseren

Om te zien hoe ik aan deze deelvragen kom en op welke manier ik deze kan beantwoorden, verwijs ik u door naar bijlage 2. Hierin is te zien hoe ik de onderzoeksvraag heb geoperationaliseerd in thema's, deelaspecten, deelvragen en vragen om de deelvraag te kunnen beantwoorden.

4.3 Hypothese

Vele auteurs hebben onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van ouders binnen het primaire onderwijs. Hierdoor verwacht ik met dit onderzoek kennis en inzicht te krijgen over de betrokkenheid van ouders binnen het primaire onderwijs. In de loop van dit onderzoek verwacht ik inzicht te krijgen over de huidige situatie ten opzichte van de betrokkenheid van ouders op de school en hoe er het beste aanbevelingen gedaan kunnen worden ten aanzien van het huidige beleid om de betrokkenheid van ouders te vergroten. Om hier achter te komen zal ik een interview houden met de directeur van de school, een ouderenquête afnemen en een zelfscan afnemen bij het team van de school. Op deze manier verwacht ik, dat ik goede aanbevelingen kan geven om de betrokkenheid van ouders te vergroten.

5. Onderzoeksaanpak

5.1 Onderzoeksgroep

Dit onderzoek vindt plaats in samenwerking met het team van de school en is gericht op de gehele school. In eerste instantie had ik er voor gekozen om het onderzoek te richten op groep zeven, dit is de groep waarin ik mijn eindstage ga doen. Een later moment heb ik gekozen om de enquête ouderbetrokkenheid school breed af te nemen. De enquête ouderparticipatie zal worden afgenomen in de groepen drie en zeven. In overleg met de directeur is hiervoor gekozen om niet alle ouders tweemaal met een enquête te belasten. De keuze voor de groepen drie en zeven is gemaakt, omdat de ouders van de leerlingen in groep 3 vele jaren met het beleid te maken krijgen en de ouders van de leerlingen van groep zeven al vele jaren op school komen. Zo krijg ik een duidelijk beeld van de ouderparticipatie. Dit betekent voor mijn onderzoek dat alle ouders/verzorgers een rol spelen. Hiervoor heb ik gekozen, omdat het teruglopen van de betrokkenheid in alle groepen plaatsvindt. De aanbevelingen die ik ga doen ten opzichte van het beleid ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie zullen toe te passen zijn in de gehele school.

5.2 Dataverwerking

5.2.1 Dataverzameling per deelvraag

Hieronder is per deelvraag beschreven via welke methode ik mijn data zal verzamelen. Deze keuze is gemaakt op basis van de deelvraag en de manier waarop ik gegevens zal verzamelen.

	Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen	X	X	X	X	
Observeren					
Bevragen					
Bezoeken					
	Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen			X		
Observeren					
Bevragen	X	X	X		
Bezoeken					
	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen			X	X	
Observeren					
Bevragen	X	X	X	X	
Bezoeken					

	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen			X	X	
Observeren					
Bevragen	X	X	X	X	
Bezoeken					
	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen					
Observeren					
Bevragen	X	X	X	X	
Bezoeken					
	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderparticipatie?				
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend
Bestuderen					
Observeren					
Bevragen	X	X	X	X	
Bezoeken					

5.2.2 Doel onderzoeksresultaat

De data die naar voren komt uit de enquêtes, het interview en literatuurbestudering, staan in verband met elkaar. Als eerste ga ik literatuuronderzoek doen naar de verschillen tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Dit doe ik om voor de verdere deelvragen een duidelijk beeld te hebben ten aanzien van de begrippen. Vervolgens neem ik een interview af bij de directeur van de school. Dit doe ik om een duidelijk beeld te krijgen van wat er op dit moment al gedaan wordt aan de betrokkenheid van ouders, om zeker te zijn dat ik de juiste aanbevelingen geef. Deelvraag drie en vier liggen in elkaars verlengde evenals vijf en zes. Samen vormen ze een beeld van de huidige situatie ten aanzien van de betrokkenheid van ouders vanuit beide partijen. Vanuit deze gegevens ga ik kijken op welke punten er verbeteringen toegepast kunnen worden, dit ga ik doen door literatuur te raadplegen. Het uiteindelijke doel is aanbevelingen doen ten aanzien van de betrokkenheid van ouders.

5.2.3 Analyse methode

Tijdens het onderzoek worden er drie enquêtes en één interview afgenomen.

Bij de enquêtes zal gebruik worden gemaakt van schaalvragen en open vragen waarmee de mening van ouders geïnventariseerd wordt. Tevens zal er naast de enquêtes gebruik worden gemaakt van een interview. Het interview wordt opgebouwd uit verschillende open vragen zoals, inleidende vragen, directe vragen en indirecte vragen.

Het analyseren van gegevens uit bovenstaande verzamelmethodes gebeurt op verschillende manieren. Voor de schaalvragen binnen de enquête wordt gebruik gemaakt van analysemethode 2 (Donk & Lanen, 2010, p. 240), waarbij de aantallen uit de schaalvragen worden omgezet naar procenten. Voor de open vragen binnen de enquête wordt gebruik gemaakt van analysemethode 11 (Donk & Lanen, 2010, p.256), waarbij de meningen horizontaal met elkaar worden vergeleken. Voor het interview wordt gebruik gemaakt van analysemethode 8 (Donk & Lanen, 2010, p.253), de data wordt teruggebracht naar betekenisvolle tekstfragmenten.

5.2.4 Analysedoeel

De gegevens die uit de verschillende analyses komen, geven een beeld van de betrokkenheid van ouders op de school. In de analyses wordt gekeken hoe meerdere partijen denken over het beleid van ouders in de school. Door middel van deze analyses verwacht ik antwoord te krijgen op deelvraag twee, drie, vier, vijf en zes.

5.2.5 Verband met theorie

In de hypothese staat beschreven dat verschillende auteurs onderzoek hebben gedaan naar de betrokkenheid van ouders binnen het primair onderwijs.

Betrokkenheid van ouders wordt in de literatuur vaak gesplitst in de termen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie (Vries, de, 2012). Beide begrippen hebben te maken met de betrokkenheid van ouders binnen het primaire onderwijs. Ouderbetrokkenheid is een begrip dat vaak ter sprake komt. Verschillende mensen hebben het begrip vaak onderzocht, zo ook de minister van onderwijs. In 2013 heeft Dekker een brief opgesteld richting de tweede kamer dat de betrokkenheid van ouders op scholen vergroot moet worden.

Op basis van deze kennis en de kennis die beschreven is vanuit de literatuur, heb ik besloten in samenwerking met het team van de school mijn onderzoek te richten op de betrokkenheid van ouders binnen deze school. Vanuit de analyse verwacht ik verbeterpunten te zien waarmee de school de betrokkenheid van ouders kan vergroten.

5.3 Onderzoeks- en ontwerpactiviteiten

Het beoogde proces van de onderzoeks- en ontwerpactiviteiten is hieronder in kaart gebracht.

Hoofdvraag: Welke aanbevelingen gericht op de betrokkenheid van ouders/verzorgers, kunnen worden gedaan ten aanzien van het toekomstige beleid van de school?	
Onderzoeksactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wie heb ik daarvoor nodig?
Vanuit de resultaten van de deelvragen kan ik aanbevelingen geven ten aanzien van het huidige beleid.	- Voor deze deelvraag heb ik geen personen nodig. De hoofdvraag wordt beantwoord door de resultaten van de deelvragen
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
De onderzoeksactiviteit zal plaatsvinden in de tweede, derde en vierde week van mei 2015. Het uitwerken van de hoofdvraag zal plaatsvinden in de eerste week van juni 2015.	

Deelvraag 1: Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	
Onderzoeksactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wie heb ik daarvoor nodig?
Vanuit de literatuur ga ik onderzoek doen naar de betekenis van de twee begrippen. De betekenis van de begrippen ga ik vervolgens beschrijven.	Voor deze deelvraag zal ik literatuur raadplegen.
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
Deze onderzoeksactiviteit ga ik uitvoeren in de tweede en derde week van januari 2015. Het verwerken van de data vindt plaats in vierde week van januari 2015.	

Deelvraag 2: Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	
Ontwerpactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wat heb ik daarvoor nodig?
Ik ga een instrument ontwerpen om een interview af te kunnen nemen.	- Donk, C. van der & Lanen, B. van (2011). <i>Praktijkonderzoek in de school</i> . Bussum: Coutinho bv.
Wanneer voer ik deze ontwerpactiviteit uit?	
Deze ontwerpactiviteit voer ik uit in de tweede week van januari 2015.	
Onderzoeksactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wie heb ik daarvoor nodig?
Ik ga een interview afnemen bij de directeur van de school. Dit ga ik doen om inzicht te krijgen in het huidige beleid van de school.	- Directeur
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
Deze onderzoeksactiviteit voer ik uit in de tweede week van februari 2015. De analyse zal plaats vinden in de derde week van februari 2015. Beantwoorden van de deelvraag vindt plaats in de vierde week van februari 2015.	

Deelvraag 3: Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	
Onderzoeksactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wie heb ik daarvoor nodig?
De data vanuit de enquête analyseren. De enquête die ik gebruik is een bestaand onderzoeksinstrument vanuit het integraal van Parnassys. Op basis van de resultaten zal ik de conclusies trekken.	- Ouders
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
Deze enquête zal de eerste week van februari worden uitgezet. De analyse zal plaats vinden in de eerste en tweede week van maart 2015. Het beantwoorden van de deelvraag vindt plaats in de derde week van maart 2015.	

Deelvraag 4: Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?	
Ontwerpactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wat ben ik daarvoor nodig?
Ik ga een enquête ontwikkelen met daarin verschillende vragen ten opzichte van ouderparticipatie van ouders op de school. Deze enquête wil ik ontwikkelen volgens de methodiek van Bloom.	- Donk, C. van der & Lanen, B. van (2011). <i>Praktijkonderzoek in de school</i> . Bussum: Coutinho bv; - Vries, P. de (2010). <i>Handboek ouders in de school</i> . Amersfoort: drukkerij Wilco.
Wanneer voer ik deze ontwerpactiviteit uit?	
De ontwerpactiviteit zal plaats vinden in de eerste en tweede week van januari 2015.	
Onderzoeksactiviteit	
Wat ga ik doen?	Wie ben ik daarvoor nodig?
Bij deze deelvraag ga ik een enquête uitzetten onder de ouders van de groepen drie en zeven. op de school. Deze enquête zet ik uit om zicht te krijgen op de ouderparticipatie.	- Ouders/verzorgers van de leerlingen in de groepen drie en zeven van de school
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
Deze enquête zal de eerste week van februari worden uitgezet. De analyse zal plaats vinden in de eerste en tweede week van maart 2015. Het beantwoorden van de deelvraag vindt plaats in de derde week van maart 2015.	

Deelvraag 5: Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid? Deelvraag 6: Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderparticipatie?	
Ontwerpactiviteiten	
Wat ga ik doen?	Wat ben ik daarvoor nodig?
Ik ga een zelfscan ontwikkelen met daarin verschillende vragen ten opzichte van de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Deze zelfscan wil ik maken volgens de methodiek van Bloom.	- Donk, C. van der & Lanen, B. van (2011). <i>Praktijkonderzoek in de school</i>. Bussum: Coutinho bv; - Vries, P. de (2010). <i>Handboek ouders in de school</i>. Amersfoort: drukkerij Wilco.
Wanneer voer ik deze ontwerpactiviteit uit?	
Deze ontwerpactiviteit voer ik uit in de eerste en tweede week van januari 2015.	
Onderzoeksactiviteiten	
Wat ga ik doen?	Wie heb ik daarbij nodig?
Bij deze twee deelvragen ga ik een zelfscan uitzetten onder betrokkenen van de school.	- Directeur - IB-er - Leerkrachten - Conciërge
Wanneer voer ik deze onderzoeksactiviteit uit?	
Deze enquête zal de eerste week van april 2015 worden uitgezet. De analyse zal plaats vinden in de vierde week van april 2015 en de eerste week van mei 2015. Het beantwoorden van de deelvraag vindt plaats in de tweede week van mei 2015.	

5.4 Ethische kwesties

In overleg met de directeur is er voor gekozen om de enquête onder de ouders anoniem af te nemen. Bij de enquête onder het team wordt er voor gekozen om alleen de functie weer te geven. Betrokkenen worden gevraagd of de resultaten meegenomen mogen worden in het onderzoek. Geeft de betrokkene aan dat de resultaten niet meegenomen mogen worden in het onderzoek wordt het alleen gebruikt voor de school en wordt het niet verwerkt in het onderzoek. Ouders kunnen onduidelijkheden ondervinden tijdens het invullen van de enquête. In de enquête zal daarom opgenomen worden dat ze voor vragen bij de directeur langs mogen komen.

5.5 Randvoorwaarden

	Deelvragen	Randvoorwaarden
1.	Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	Hoeveel uren: 10 uren Hoeveel uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren? Van de tien uren moeten er acht uren voor mijzelf gereserveerd worden. Op welke wijze worden uren verrekend (schooltijd of eigen tijd)?: Voor deze deelvraag vinden er twee uur plaats in schooltijd (overleg met begeleider) De overige acht uur zullen in eigen tijd plaats vinden. Deze uren worden gebruikt voor literatuurstudie, verwerken van gegevens en het beantwoorden van de deelvraag Welke ruimtes zijn beschikbaar voor de uitvoering van onderzoek?: Kantoor begeleider Kan ik gebruikmaken van de communicatiekanalen van de school om over het onderzoek met collega's en ouders te communiceren?: Email
2.	Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	Hoeveel uren: 13 uren Hoeveel uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren? Van de 13 uren zal er 10 uren voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren. Hoeveel uren moeten voor collega's en/of leerlingen gereserveerd worden voor de uitvoering van het onderzoek? Bij deze deelvraag moeten er twee uren voor de directeur van de school gereserveerd worden. Deze uren worden gebruikt voor het afnemen van het interview en het overleg dat plaatsvindt tijdens het verwerken van de gegevens. Op welke wijze worden uren verrekend (schooltijd of eigen tijd)?: Er worden twee uren uur verrekend in schooltijd voor het afnemen van het interview en het eventuele overleg dat plaats gaat vinden. De overige 10 uren is voor eigen tijd om de data te analyseren van het interview, de data te verwerken en het beantwoorden van de deelvraag. Welke apparaten, materialen, bronnen en hulpmiddelen moeten worden aangeschaft en hoe worden ze bekostigt?: Er hoeft niets aangeschaft te worden. Wel moet er een kopie gemaakt worden voor het interview. Welke ruimtes zijn beschikbaar voor de uitvoering van onderzoek?: Kantoor directeur Kan ik gebruikmaken van de communicatiekanalen van de school om over het onderzoek met collega's en ouders te communiceren?: Email en telefoon

3.	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	Hoeveel uren: 10 uren Hoeveel uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren? 12 uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om de data te analyseren. Op welke wijze worden uren verrekend (schooltijd of eigen tijd)?: negen van de tien uren vallen in eigen tijd. Deze tijd wordt benut voor het analyseren van de gegevens, het verwerken van de gegevens en het beantwoorden van deelvraag. Het overige uur wordt benut voor het stellen van vragen aan de directeur van de school. Kan ik gebruikmaken van de communicatiekanalen van de school om over het onderzoek met collega's en ouders te communiceren?: Email en telefoon
4.	Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?	Hoeveel uren: 13 uren Hoeveel uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren? 10 uren moeten gereserveerd worden voor mijzelf. Op welke wijze worden uren verrekend (schooltijd of eigen tijd)?: Tien uren worden verrekend in eigen tijd. Deze uren worden gebruikt voor het ontwerpen van een onderzoeksinstrument, analyseren van gegevens, verwerken van gegevens en het beantwoorden van de deelvraag. De overige twee uren worden verrekend in schooltijd deze twee uren worden gebruikt voor overleg met het team van de school en begeleiding van mijn begeleider. Welke apparaten, materialen, bronnen en hulpmiddelen moeten worden aangeschaft en hoe worden ze bekostigd?: Er hoeft niets aangeschaft te worden. De enquête voor ouders zal 30 keer afgedrukt moeten worden. Kan ik gebruikmaken van de communicatiekanalen van de school om over het onderzoek met collega's en ouders te communiceren?: Email en telefoon

5.	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?	Hoeveel uren: 26 uren Hoeveel uren moeten voor mijzelf gereserveerd worden om het onderzoek uit te voeren?
6.	Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderparticipatie?	Voor deze deelvragen moeten er 22 uren voor mijzelf gereserveerd worden. Hoeveel uren moeten voor collega's en/of leerlingen gereserveerd worden voor de uitvoering van het onderzoek? 2 uur wordt gereserveerd voor verschillende betrokken van de school. Op welke wijze worden uren verrekend (schooltijd of eigentijd)?: Er worden 22 uren verrekend in eigen tijd. Deze uren zullen gebruikt worden voor het ontwerpen van een onderzoeksinstrument, analyseren van gegevens, verwerken van gegevens en het beantwoorden van de onderzoeksvragen. De overige vier uren worden gebruikt voor het overleg met het team van de school en de begeleiding van mijn begeleider Kunnen we gebruikmaken van de communicatiekanalen van de school om over het onderzoek met collega's en ouders te communiceren?: Email en telefoon

5.6 Tijdsplanning

De planning is te vinden in bijlage 3 van dit onderzoek. In deze planning wordt weergegeven wanneer er wordt gewerkt aan de verschillende deelvragen en wanneer ze afgerond worden.

6. Resultaten

In dit hoofdstuk presenteer ik mijn verzamelde data die ik heb gebruikt voor het beantwoorden van de deelvragen. Hiervoor heb ik analysemethoden gebruikt (zie 5.2.3) voor het analyseren van de verkregen data. De data en analyses ga ik per deelvraag presenteren.

6.1 Het verschil tussen het plan en de uitvoering

Tijdens het onderzoek ben ik op enkele punten afgeweken van het oorspronkelijke onderzoeksplan. In het onderzoeksplan had ik bij deelvraag 5 en 6 (zie 5.3 Onderzoeks- en ontwerpactiviteiten) beschreven dat de directeur, de voorzitter van de medezeggenschapsraad, een leerkracht vanuit de medezeggenschapsraad, de IB-er, een willekeurige leerkracht en conciërge de enquête bijbehorende aan deze deelvragen zouden invullen. In de loop van het onderzoek heb ik besloten om deze af te nemen bij alle teamleden van de school. Dat betekent dat ik de enquête niet heb afgenomen bij de voorzitter van de medezeggenschapsraad. Dit besluit heb ik genomen, omdat in mijn deelvragen spreek over ouder/verzorgers en teamleden. Op deze manier voorkom ik de dubbele functie van ouders/verzorgers en teamleden en zorgt de enquête voor een eenduidiger beeld.

Het onderzoeksplan is voor de rest in tact gebleven. De planning is anders verlopen. Eén enquête is op een andere moment aangeboden. Het gaat om de ouderparticipatie enquête. Dit was de tweede enquête voor de ouders van groep 3 en 7. Deze enquête heb ik een paar weken later uitgezet dan gepland in het oorspronkelijke tijdsplan. Hiervoor heb ik gekozen, omdat ik zo veel mogelijk enquêtes wilde ontvangen. Met twee enquêtes dicht achter elkaar aan, had ik niet het gevoel dat het optimale resultaat er uit gehaald zou worden. Het laatste waar ik van af ben geweken in het tijdsplan is het moment dat het interview afgenomen zou worden. De directeur doet op dit moment zelf een opleiding, hierdoor is hij veel afwezig. Samen met de directeur heb ik een afspraak gemaakt voor het afnemen van het interview. Dit verschilde twee weken met de oorspronkelijke datum. Doordat ik op enkele punten van het tijdsplan ben afgeweken is de uitwerking van de deelvragen ook verschoven en later gebeurt dan gepland.

6.2 Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?

Ouderbetrokkenheid

In Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen de begrippen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie (onderwijsraad, 2010). Ouderbetrokkenheid is een groot begrip. Bij ouderbetrokkenheid draait het om het gedrag van ouders. Het begrip kan als volgt beschreven worden: ouders laten in hun gedrag zien dat zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kind. (Vries, 2010 §1.1) Uit het gedrag van ouders blijkt of ze zich betrokken en gedeeltelijk verantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkelingen van hun kinderen. Ouders zijn dan (emotioneel) betrokken bij de ontwikkelingen van het kind, de school en zijn leraar. Daarnaast tonen ouders belangstelling, scheppen voorwaarden voor het maken van huiswerk en begeleiden hun kind bij de schoolloopbaan. Tevens bezoeken ouders de ouderavonden die georganiseerd kunnen worden door de school. Ouderbetrokkenheid bevat naast formele aspecten ook informele aspecten, zoals het creëren van een thuisklimaat dat bevorderend is voor het schoolse en niet-schoolse leren, aldus Smit (2011). Niet alleen op school, maar ook thuis is het van belang dat ouders een onderwijsondersteunende rol opnemen. De onderwijsondersteunende rol verwijst naar taken zoals hulp bij huiswerk en opvragen van leerstof (Smit, 2011). Ouderbetrokkenheid levert een grote bijdrage aan de ontwikkeling en leersucces van de kinderen. Het zorgt voor een veilig werkklimaat voor leraren en de schoolomgeving. Ouders, leerlingen en leerkrachten vullen elkaar aan. Hierdoor ontstaan nieuwe ideeën en zorgen zij samen voor vernieuwing binnen de school (Vries, 2013). In het belang van de leerlingen kun je stellen dat ouderbetrokkenheid verplicht is en ouderparticipatie vrijwillig (Vries, 2013).

Ouderparticipatie

Ouderparticipatie is een begrip dat vaak ondersneeuwt onder het begrip ouderbetrokkenheid. Ouderparticipatie is een apart begrip. Bij ouderparticipatie draait het om de actieve deelname van ouders aan verschillende activiteiten op school. Tevens kan er onderscheid gemaakt worden tussen hand- en spandiensten, onderwijsondersteunende activiteiten en hulp bij lessen. De zogenoemde niet-geïstitutionaliseerde vorm. En de deelname aan de ouderraad, schoolbestuur, medezeggenschapsraad of de activiteitencommissie. Dit wordt ook wel de geïstitutionaliseerde vorm van ouderparticipatie genoemd (Prins, Wienke, Rooijen, 2013). Ouderparticipatie gebeurt vooral op school en heeft geen aantoonbare invloed op de schoolontwikkeling van de kinderen (Vries, 2013).

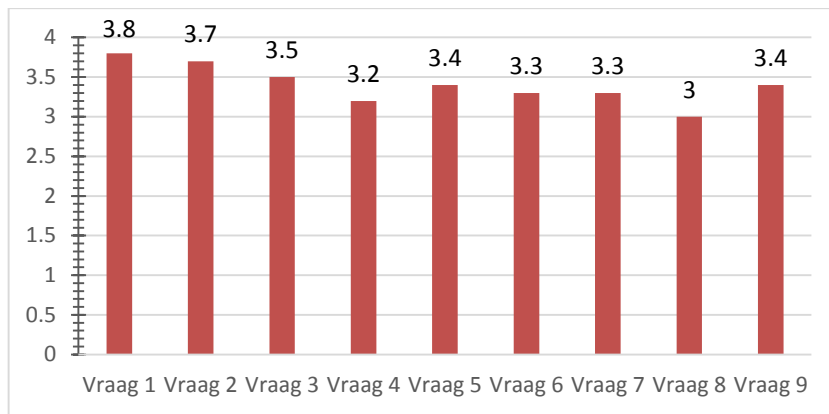
6.4 Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?

Bij deze deelvraag is een enquête uitgezet onder de ouders/ verzorgers van de leerlingen van de school. De enquête kwam vanuit ParnasSys en is gericht op de oudertevredenheid. Enkele vragen vanuit deze enquête sloten aan bij mijn onderzoek, daarom heb ik gekozen om deze enquête te gebruiken voor mijn onderzoek. De enquête had een driepuntsschaal bestaand uit: klopt wel, klopt niet en neutraal. Tevens hadden ouders de mogelijkheid tot het geven van opmerkingen. De enquête is uitgezet onder 173 ouders, daarvan hebben 96 ouders de enquête ingevuld. Dit komt overeen met 55%. De overige 77 ouders hebben de enquête niet ingevuld, de reden hiervan is niet bekend, dit komt overeen met de overige 45%. ParnasSys verwerkt de score zelf. 4.0 is de hoogste score die te behalen is op een vraag.

In onderstaand schema geef ik weer hoe er gescoord is op de vragen vanuit de enquête gericht op ouderbetrokkenheid. Niet elke vraag is door alle respondenten ingevuld, hierdoor ziet u in het vakje respondenten een wisselend aantal.

	Vraag	Aantal respondenten	Betekent een score van
1	Ik voel mij welkom op deze school	96	3.8
2	Ik ben tevreden over de contacten die ik heb met de school	96	3.7
3	Op deze school voel ik me als ouder serieus genomen	96	3.5
4	Ik ben tevreden hoe de school omgaat met klachten en kritiek	73	3.2
5	Ik ben tevreden over hoe men op school met mij samenwerkt rondom de begeleiding van mijn kind	81	3.4
6	Ik ben tevreden over de inspraakmogelijkheden die de school biedt	83	3.3
7	Ik ben tevreden over hoe de school mij informeert over de vorderingen van mijn kind	95	3.3
8	Ik ben tevreden over hoe de leerkracht mij informeert over de aanpak in de groep	89	3.0
9	Ik ben tevreden over hoe ik geïnformeerd word over de gang van zaken op school	96	3.4

De bovenstaande gegevens vanuit de enquête worden nogmaals in een grafiek weergegeven.

Figuur 1: Gegevens enquête ouderbetrokkenheid

Hieronder heb ik de opmerkingen geselecteerd die gegeven zijn op de enquête en aansluiten bij de ouderbetrokkenheid.

Opmerkingen vanuit enquête

- ouders vinden het storend dat er door leerkrachten op het plein gerookt wordt;
- ouderbijdrage variabel maken. m.a.w. zetten de ouders/verzorgers zich in voor de school zoals oud papier schoolschoonmaak, klusjes op school e.d. dan gaat de bijdrage omlaag naar een bepaald minimum. Doen de ouders niets gaat de bijdrage omhoog naar een bepaald maximum;
- altijd dezelfde ouders die helpen;
- laten weten waar en hoe je ergens mee bezig bent en betrek de ouders hierbij. Zo vergroot je de ouderbetrokkenheid;
- fijn dat ouders nu bereikbaar zijn met het mailadres van school, maar dit mag nog wel beter gecommuniceerd of uitgedragen worden;
- leuk, dat je eens per jaar mag komen kijken in de klas;
- missen ouderbetrokkenheid en informatie over bepaalde onderwerpen in de klas
- ouderavonden gestopt vanwege te weinig belangstelling?;
- kijk als school naar ouderbetrokkenheid 3.0;
- maak ouders verantwoordelijk voor onderwerpen, dan volgt de betrokkenheid;
- nieuwsbrief elke week niet voldoende, meer informatie nodig vanuit de klas;
- delen van resultaten richting ouders;
- 10 min gesprekken eenrichting verkeer van leerkracht naar ouder. Te weinig tijd om een beeld te geven van mijn kind;
- medezeggenschap/ouderraad heeft inspraak. Individuele ouder ook?;
- nog nooit handelingsplan gezien van mijn kind. Wel E- scores;
- een 'informatieve' maar ook informele ouderavond (op klassenniveau) halverwege het jaar kan betrokkenheid vergroten: hoe gaan we thuis om met social media, tips, indien wenselijk feedback naar elkaar, ontmoeten leerkracht(en), andere zaken overleggen. Lijkt me goed idee, ontmoeten van ouders van klasgenoten van mijn kind;
- omgekeerde enquête, hoe denken leerkrachten over ouders, waar liggen de problemen en zijn er misschien wensen. Als je dit van elkaar weet komt er misschien meer interactie tot stand;
- als je de leerkracht persoonlijk niet kent is er in het schooljaar nauwelijks contact;
- ik zou graag ouderavonden willen met boeiende thema's.

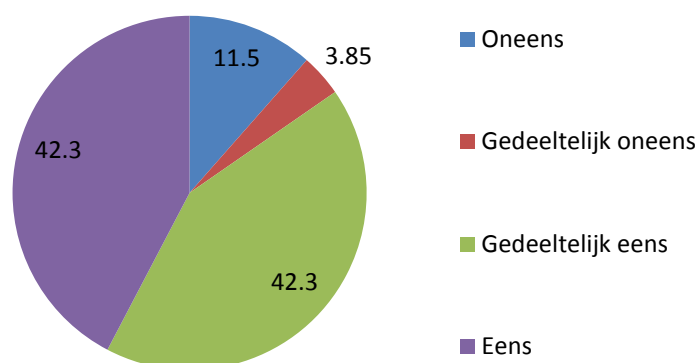
6.4.1 Analyse

6.4.2 Wordle

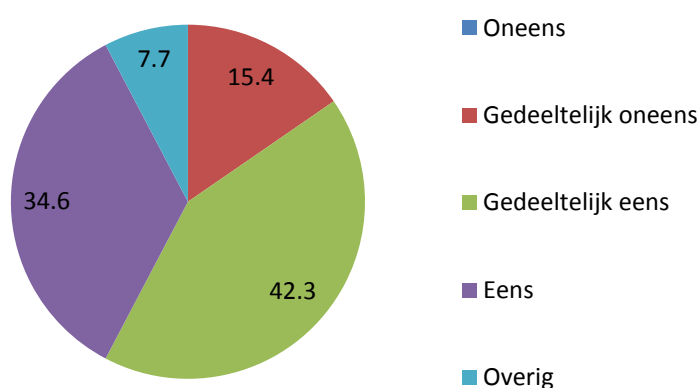
Bij deze deelvraag is gebruikt gemaakt van een enquête. De enquête bestond uit zeven vragen, hiervan waren er vijf gesloten en twee open. De enquête is uitgegeven aan 50 ouders/verzorgers. De enquête is door 26 ouders/verzorgers ingevuld. Dit betekent een respons van 52%.

De onderstaande cirkeldiagrammen laten de resultaten van de enquête zien.

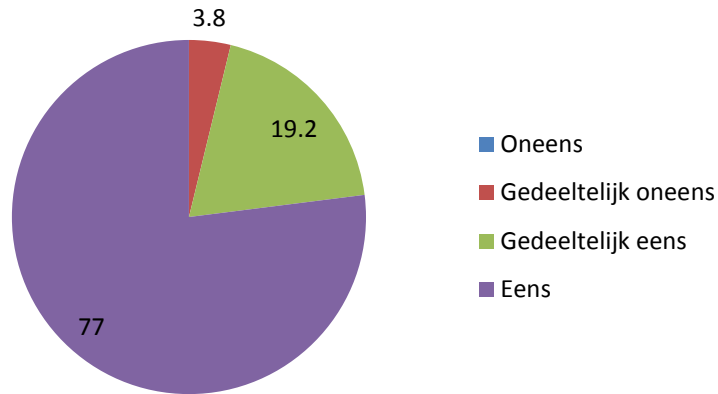
Figuur 2: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie op de school.

Bij figuur 2 zie je de resultaten van de eerste stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie op de school. 11,5% van de ouders/verzorgers is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan drie ouders/verzorgers. 3,9 % van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan één ouder/verzorger. 42,5% van de ouders/ verzorgers is het gedeeltelijk eens met de stelling. Dit staat gelijk aan 11 ouders/verzorgers. Tevens is 42,3 % het eens met de stelling. Dit komt overeen met 11 ouders/verzorgers.

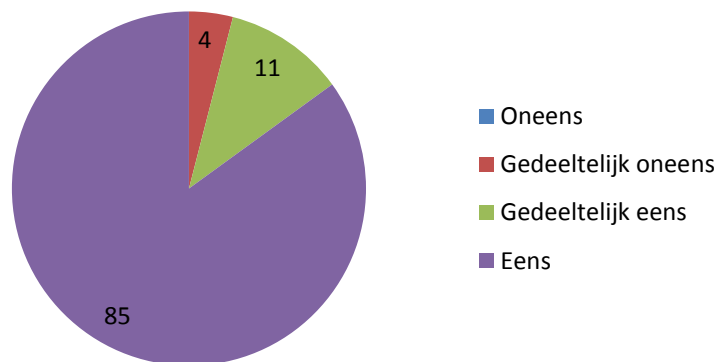
Figuur 3: Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie op de school.

Bij figuur 3 zie je de resultaten van de tweede stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft ouderparticipatie op de school. 0% van de ouders/verzorgers is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul ouders/verzorgers. 15,4 % van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan vier ouders/verzorgers. 42,3% van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met 11 ouders/verzorgers. 34,6% van de ouders/ verzorgers is het eens met de stelling. Dit komt overeen met negen ouders/verzorgers. Tevens geeft 7,7% aan te weinig te weten over het beleid ouderparticipatie.

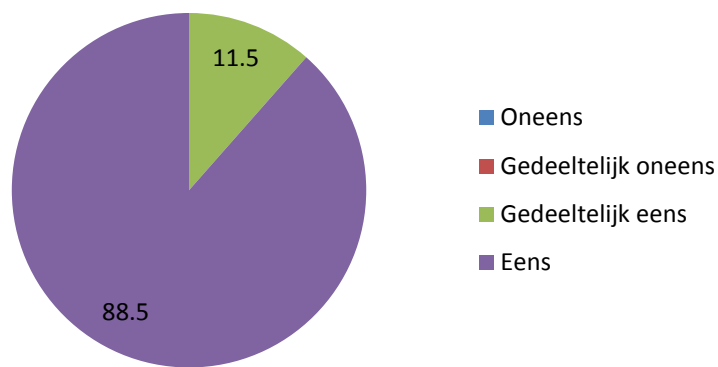
Figuur 4: Ik voel me als ouder/verzorger betrokken binnen de school

Bij figuur 4 zie je de resultaten van de derde stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik voel me als ouder/verzorger betrokken binnen de school. 0% van de ouders/verzorgers is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul ouders/verzorgers. 3,8 % van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan één ouder/verzorger. 19,2% van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met vijf ouders/verzorgers. 77% van de ouders/verzorgers is het eens met de stelling. Dit komt overeen met 20 ouders/verzorgers.

Figuur 5: Ik voel me uitgenodigd om te helpen tijdens activiteiten

Bij figuur 5 zie je de resultaten van de vierde stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik voel me uitgenodigd om te helpen tijdens activiteiten. 0% van de ouders/verzorgers is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul ouders/verzorgers. 4% van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan één ouder/verzorger. 11% van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met drie ouders/verzorgers. 85% van de ouders/verzorgers is het eens met de stelling. Dit komt overeen met 22 ouders/verzorgers.

Figuur 6: Ik ben op de hoogte van de activiteiten waarbij de school hulp van ouders/verzorgers kan vragen

Bij figuur 5 zie je de resultaten van de vijfde stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben op de hoogte van de activiteiten waarbij de school hulp van ouders/verzorgers kan vragen. 0% van de ouders/verzorgers is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul ouders/verzorgers. 0% van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul ouder/verzorger. 11,5 % van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met drie ouders/verzorgers. 88,5% van de ouders/ verzorgers is het eens met de stelling. Dit komt overeen met 23 ouders/verzorgers.

6. Wat zou u motiveren om (meer) te helpen met activiteiten?

- het ligt niet altijd binnen de mogelijkheden om te helpen i.v.m. eigen werkzaamheden;
- ik zit al in de activiteitencommissie;
- eerder op de hoogte zijn. Sommige activiteiten zijn al wel langer bekend, maar sommige pas 2 weken van te voren. Dit is dan niet meer te regelen met werk;
- als de betrokkenheid bij leerkrachten ook groter is. Dit is erg wisselend;
- als er met een opgave ook daadwerkelijk iets wordt gedaan. Bijvoorbeeld: Ik heb mij meer dan een jaar geleden al opgegeven voor verschillende activiteiten door middel van mailtjes. Tot op heden geen reactie gehad. Terwijl er wel een tekort is aan mensen. Dit vind ik jammer. De enige reactie die er tot op heden is geweest is dat de mail is ontvangen;
- meer duidelijkheid van wat er van je verwacht wordt;
- ik ben van mening dat er voldoende mogelijkheden gegeven worden om te helpen op school;
- ik zit al in de activiteitencommissie, maar voor die tijd snapte ik niet zoveel van hoe dit werkt. Bij de start wanneer leerling begint in groep 1 vanuit school duidelijk info geven en een ouderhulplijst uitreiken met infobrief. Op tijd de data aangeven wanneer er hulp gevraagd wordt i.v.m. veel werkende ouders;
- ik doe wel veel op school, maar ik vind dat ouders die weinig doen meer gemotiveerd moeten worden om meer te doen. Ik ben een thuisblijvende moeder waardoor ik veel

- tijd heb om te helpen, maar vind dat elke ouder betrokken moeten zijn bij school. Ik vind dat school je alle mogelijkheden geeft om mee te helpen;
- een klassenouder per klas die de ouders motiveert om deel te nemen aan ouderavonden.
 - inventariseer welke discussies/onderwerpen er leven en vervolgens 3 á 4 keer per jaar een relevante ouderavond waar lastige dilemma's besproken kunnen worden op een positieve manier;
 - ik vind dat ouders veel betrokken worden bij de activiteiten. Er wordt regelmatig (gr 3- 4) hulp gevraagd van ouders. Men kan zich aanmelden/inschrijven bij de leerkracht. Aan de ouder om hier alert op te zijn: nieuwsbrief lezen.
 - bij éénmalige hulpvraag wordt vaak "wie het eerst komt" gebruikt. Door mijn werk ben ik nooit de eerste en vis ik vaak naast het net. Ook wordt er persoonlijk gevraagd terwijl ik ook wel wat had willen doen, maar overgeslagen wordt. Dit gebeurt vooral bij kleine projecten in de klas, wat juist leuk is om te doen omdat het met je eigen kinderen is;
 - indien ik kan, help ik al graag bij activiteiten, maar ik heb wel het idee daarbij steeds dezelfde gezichten te zien;

6.5.1 Analyse wat zou u motiveren om (meer) te helpen bij activiteiten

Bij deze open vraag konden de ouders beschrijven wat de school kan doen om ouders meer motiveren, om tijdens activiteiten te helpen. Enkele ouders geven aan dat ze voldoende helpen binnen de school, daarnaast zijn ook ouders die niet de mogelijkheid hebben om te helpen i.v.m. werk. Na analyseren van de open vraag zijn er ook enkele bruikbare ideeën naar voren gekomen. Hieronder zal ik het meest voorkomende toelichten. De school kan eerder aangeven wanneer er hulp nodig is voor activiteiten. De school weet vaak al ver van tevoren wanneer er activiteiten plaatsvinden, waarbij hulp van ouders nodig is. Deze hulpvragen zouden eerder aangegeven kunnen worden, zodat ouders nog tijd vrij kunnen maken. De betrokkenheid van leerkrachten moet vergroot worden, dan komt de betrokkenheid van ouders ook meer naar voren. Na afloop van activiteiten ouders bedanken voor de hulp die ze bieden, meer leerkrachten aanwezig bij buitenschoolse activiteiten, daarbij ook reageren op mailtjes van ouders die zich beschikbaar stellen. Ook reageren op mailtjes als er genoeg hulp is. In groep 1 voorlichting geven over de ouderhulplijst zodat ouders van het begin af aan betrokken worden bij de school. Tevens kan er gekozen worden voor een klassenouder, deze ouder kan de overige ouders van de groep motiveren en stimuleren om te helpen binnen de school. Bij een eenmalige hulp wordt vaak de regel "wie het eerst komt" gebruikt. Enkele ouders vissen vaak achter het net omdat ze later reageren op de oproep, dit komt vaak doordat het werkende ouders zijn. Daarnaast worden enkele ouders op het schoolplein benaderd om te helpen. De werkende ouders worden hierbij "buitengesloten". Een betere oplossing zou zijn om een centrale oproep te doen.

7. Heeft u tips om de ouderparticipatie beter vorm te geven?

- onderhoud rondom de school zou door ouders gedaan kunnen worden. Zoals verven, ramenwassen etc. Een lijst maken waarop ouders kunnen aangeven welke hand en span diensten ze voor de school gaan doen. Ouders verplichten om te helpen. Kosten maken voor onderhoud, is zonde van het geld;
- meer wisseling in activiteitencommissie qua leden;
- het ligt meer aan onze privé situatie dan aan de ouderparticipatie van school;
- actievere benadering. Je ziet altijd dezelfde ouders;
- ouderhulplijsten aanpassen, sommige onderdelen moeten min of meer een verplicht karakter krijgen;
- ik heb de schoolgids bekeken en daar stond niets in over ouderparticipatie wel een aantal beschreven wat hier wel onder valt. Mijn tip is een duidelijke splitsing beschrijven met een verdeling tussen ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid;
- nee, ik denk dat er een hoop gedaan wordt ik vind dat ouders zelf meer moeten doen om te helpen op school. Er wordt echt uitgezocht wat ze willen doen bijv. schoonmaken zijn een hoop ouders die daar geen zin in hebben;
- ouderavonden. Op deze avonden kwetsbaarheid tonen, onderwerpen die lastig zijn voor school/personeel.
- meer openheid, transparantie zonder angst voor kritiek;
- soms te vrijblijvend, wellicht bepaalde dingen “vrijwillig verplicht” maken. Zodat niet altijd dezelfde mensen komen;
- zorgen dat alle ouders zich meer betrokken voelen . Het verplicht stellen van meehelpen 1x per jaar een ouderhulplijst volstaat niet: te vrijblijvend en na een tijdje wordt vergeten wat is ingevuld;

Top vanuit een ouder:

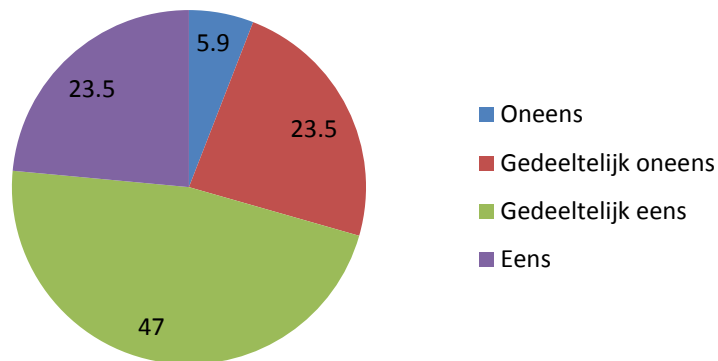
- de manier waarop men laat blijken blij te zijn met de inzet van de ouders middels bedankje na de hulp bij activiteit of middels de nieuwsbrief. TOP. Dit houdt ouders gemotiveerd.

6.5.2 Analyse tips om ouderparticipatie beter vorm te geven

De laatste vraag van de enquête vroeg de ouders om tips te geven ten aanzien van ouderparticipatie. Op deze vraag zijn tips binnen gekomen waar de school daadwerkelijk iets aan heeft. De ouders/verzorgers geven aan dat er meer wisseling moet komen in de leden van de activiteitencommissie. Vanuit de school meer openheid, niet bang zijn voor kritiek. De ouders kunnen helpen bij klussen rondom de school. Dit scheelt de school geld dat dan ingezet kan worden op andere fronten van de school. De ouderhulplijsten moeten min of meer een verplicht karakter krijgen. De school kan koffieochtenden en ouderavonden organiseren waarin enkele onderwerpen naar voren komen. Hiervoor kan de school ouders inschakelen om dit te organiseren. De school moet zorgen dat alle ouders zich betrokken voelen voor de school. Alleen een ouderhulplijst is niet voldoende, ouders zijn na een tijdje vergeten wat ze hebben ingevuld. De bovenstaande tips kunnen meegenomen worden in de toekomstige uitvoering van het beleid.

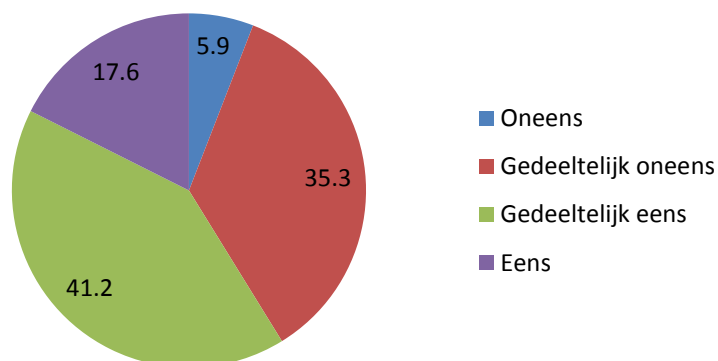
6.6 Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?

Bij deze deelvraag is gebruikt gemaakt van een enquête. De enquête bestond uit drie vragen, hiervan waren twee gesloten en één open. De enquête is uitgegeven aan 17 personen.

Figuur 7: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid.

Bij figuur 7 zie je de resultaten van de eerste stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid. 5,9% van het team is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan 1 persoon vanuit het team. 23,5% van het team is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk acht personen vanuit het team. 47% van het team is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met acht personen vanuit het team. 23,5% van het team is het eens met de stelling. Dit komt overeen met vier personen vanuit het team.

Figuur 8: Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid.

Bij figuur 8 zie je de resultaten van de tweede stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid. 5,9% van het team is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan één persoon vanuit het team. 35,3% van het team is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan zes personen vanuit het team. 41,2% van het team is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen zeven personen vanuit het team. 17,6% van het team is het eens met de stelling. Dit komt overeen met drie personen vanuit het team.

3. Op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid?

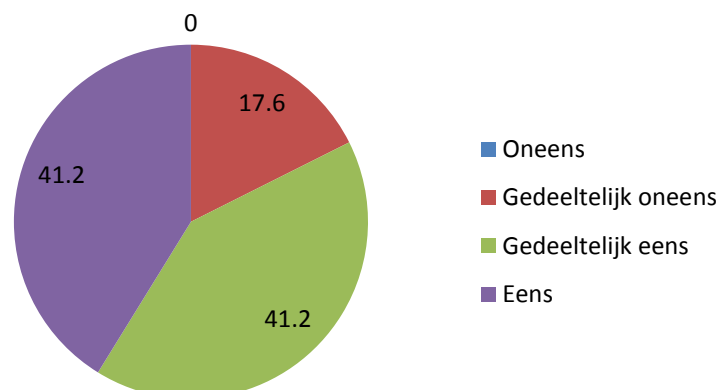
- ik denk niet dat we echt beleid hebben t.a.v. ouderbetrokkenheid. Weet ook niet hoe het op andere scholen is vastgelegd. Valt onder betrokkenheid van ouders ook het helpen met huiswerk e.d.;
 - ouders meer leren hoe ze hun kind op de juiste manier kunnen helpen;
 - omdat dit veel thuis gebeurt, heb je hier als leerkracht niet altijd zicht op. Ik heb niet volledig zicht op wat andere collega's meegeven aan huiswerk en hoe we hier als school tegenaan kijken;
 - te weinig op de hoogte;
 - dat het niet duidelijkheid is wat je van ouders mag en kan verwachten. Hoe ver gaan wij als leerkracht om ouders te stimuleren en hoe ver mag je gaan, om 'eisen' te stellen;
 - meer thema-avonden voor ouders die aansluiten bij de belevingswereld van de ouders t.o.v. van de leerling. Bijvoorbeeld: informatie over het spelen van spelletjes/chatten op het internet;
 - transparantie over regels qua opvoedingsdoelen, waarden en normen;
 - aangezien er een nieuwe ontwikkeling is en inspectie misschien bepaalde eisen stelt is het goed om in kaart te brengen wat we al doen en van daaruit een stappenplan te maken van wat er verbeterd kan worden. Beleidsplan schrijven. Het is soms best moeilijk om ouders te betrekken bij het onderwijs;
 - er zal een duidelijk beleid gemaakt moeten worden m.b.t. ouderbetrokkenheid. Binnen de Brede school wordt nu a.d.h.v. een ingevulde scan een beleid gemaakt;
 - aanbieden van goede informatie over opvoedaspecten bijv. infoavonden met praatgroepen;
 - ik moet me er eerst meer in verdiepen wat nu precies het beleid is;
-
- ouders zijn betrokken middels kijkmorgens – 10 min gesprek. Echter bij projecten als 'Voorleescollecties'/logeren van PomPom bij kinderen thuis merk je toch dat er verschillende ouders zijn die er thuis niets of weinig mee doen, dus weinig betrokken bij de activiteiten van hun kind;
 - ouderbetrokkenheid heeft alles te maken met hoe de ouders er mee omgaan. Ik merk af en toe dat ouders niet altijd met hun kind goed bezig zijn voor school.
- Verbetering:
- De leerkracht kan intensiever contact houden met de ouders. Tevens moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden;
- naast 10 min gesprekken, omgekeerde 10 min gesprekken voeren/ een startgesprek aan het begin van een nieuw schooljaar (kennismakingsgesprek);
 - vanuit school: activiteiten bekend maken waaraan ouders deel kunnen nemen.

6.6.1 Op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid?

De enquête voor de leerkrachten gaf de mogelijkheid om aan te geven op welke fronten de manier van werken ten aanzien van de ouderbetrokkenheid aangescherpt kan worden. Na het analyseren van de enquête is duidelijk geworden dat het team niet geheel op de hoogte is van het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Enkele leerkrachten geven bij deze vraag ook aan geen verbeterpunten aan te kunnen geven omdat ze te weinig op de hoogte zijn. Daarnaast zijn er ook enkele leerkrachten die wel tips hebben gegeven. Enkele tips voor verbetering zijn: in een beleidsplan duidelijk noteren wat we als school van ouders verwachten, meer thema-avonden geven die van belang zijn voor ouders thuis en voor kinderen op school, intensievere contacten tussen ouder en leerkracht, aan het begin van het jaar een kennismakingsgesprek maken met de ouders, hierbij gebruik maken van een omgekeerd 10-min gesprek, controleren of ouderportaal voor ouders duidelijk is en of er voldoende te zien is voor de ouders. Daarnaast zouden we als school een Facebookpagina op kunnen starten om ouders meer te betrekken bij activiteiten op school. Deze fronten kunnen meegenomen worden in het toekomstige beleid ouderbetrokkenheid.

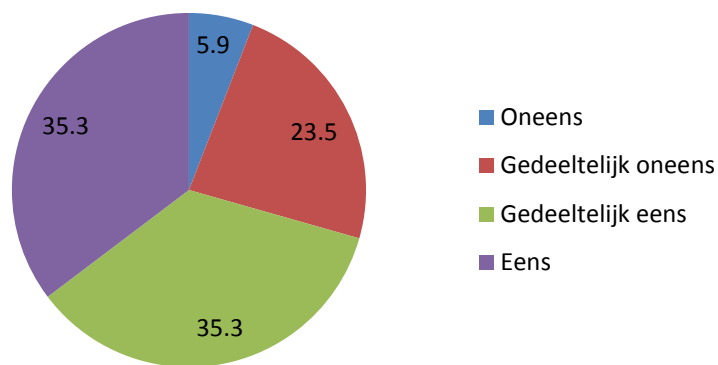
6.7 Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderparticipatie?

Bij deze deelvraag is gebruikt gemaakt van een enquête. De enquête bestond uit drie vragen, hiervan waren twee gesloten en één open. De enquête is uitgegeven aan 17 personen.

Figuur 9: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie.

Bij figuur 9 zie je de resultaten van de eerste stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie. 0% van het team is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan nul personen vanuit het team. 17,6% van het team is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk drie personen vanuit het team. 41,2% van het team is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen zeven personen vanuit het team. 41,2% van het team is het eens met de stelling. Dit komt overeen met zeven personen vanuit het team.

Figuur 10: Ik ben tevreden de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie.

Bij figuur 10 zie je de resultaten van de tweede stelling van de enquête. De stelling luidt: Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie. 5,9% van het team is het oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan één persoon vanuit het team. 23,5% van het team is het gedeeltelijk oneens met de stelling. Dit staat gelijk aan vier personen vanuit het team. 35,3% van het team is het gedeeltelijk eens. Dit komt overeen met zes personen vanuit het team. 35,3% van het team is het eens met de stelling. Dit komt overeen met zes personen vanuit het team.

3. Op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie?

- de ervaring in onze groep is, dat ouders erg bereidwillig zijn. Hulp aanvragen zijn zo opgelost. De praktijk is wel, dat dit in de onderbouw makkelijker gaat dan in de bovenbouw.
- organiseren van activiteiten met MR, activiteitencommissie en team om waardering uit te spreken en elkaar goed te leren kennen;
- de ouderhulplijst kan misschien nog meer ingezet worden voor de activiteiten op school;
- te weinig op de hoogte;
- alle ouders "verplichten" om mee te helpen met activiteiten als bijv. oud papier halen, schoonmaken van speelgoed e.d. Het komt vaak op dezelfde op mensen neer. Ouders hebben ook een bepaalde verantwoordelijkheid;
- transparantie over regels qua opvoedingsdoelen, waarden en normen;
- inzet sociale media. Heb al tips gelezen op kennisnet.nl en samenmediamaken.nl Er staan ook tips op voor de ouderbetrokkenheid. Ouders meer betrekken bij de ontwikkeling van hun kind d.m.v. bepaalde programma's;
- er zal een duidelijk beleid geschreven moeten worden m.b.t. ouderparticipatie
- ouders lopen hier vaak en dat is volgens mij genoeg. Maand maart is wel heel intensief met zo vaak ouders in de klas, sommige kinderen kunnen er slecht tegen, maar ik vind het wel goed dat we dit doen;
- meer ouders inschakelen b.v. bij crea of oudermorgens organiseren. Info geven, mensen van buitenaf vragen. Voor mij is ouderbetrokkenheid ook de belangstelling voor school;
- beleid op papier zetten. Er zijn wel afspraken zoals de ouderhulplijst, maar dat is geen beleid. Vervolgens vragen van ouders voor verschillende activiteiten. Een ouder kwam in het verleden met een optie van klassenouder die voor groep alles kan regelen, bijv. vervoer voor activiteiten, hulpouders bij spelletjes etc.;
- ouders meer inschakelen bij leeractiviteiten van kinderen te denken aan lezen, rekenen en ipads;

6.7.1 Analyse op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie?

De enquête voor de leerkrachten gaf de mogelijkheid om aan te geven op welke fronten de manier van werken ten aanzien van de ouderparticipatie aangescherpt kan worden. De ervaringen zijn dat ouders in de onderbouw vaker te zien zijn op school om te helpen dan ouders uit de bovenbouw. Organiseren van avonden met de medezeggenschapsraad, activiteitencommissie en het team. Tijdens deze avonden kunnen alle leden elkaar beter leren kennen en kan er waardering naar elkaar uitgesproken worden. De ouderhulplijst herzien of het nog up-to-date is, de lijst efficiënter inzetten. De inzet van social media gebruiken, enkele sites geven hiervoor goede tips om zowel ouderbetrokkenheid als ouderparticipatie te vergroten. Ouders kunnen meer ingezet worden bij leeractiviteiten. Te denken aan iPads, rekenen en lezen. Wat het belangrijkste volgens de leerkrachten is, is dat er een duidelijk beleid geschreven wordt zodat iedereen op één lijn komt te staan en ouders weten waar ze aan toe zijn.

6.8 Hypothese

In deze paragraaf kijk ik terug op de geschreven hypothese in het onderzoeksplan (zie 4.3 Hypothese). In de hypothese had ik beschreven dat ik in de loop van het onderzoek inzicht zou krijgen in de huidige situatie ten opzichte van de betrokkenheid van ouders op De school. Door twee enquêtes uit te zetten onder de ouders heb ik zicht gekregen op de huidige situatie ten opzichte van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie (zie §6.4, §6.5). In de hypothese werd ook beschreven dat ik na het onderzoek aanbevelingen kon gaan doen ten aanzien van het beleid. Deze hypothese is deels waar. Dit vind ik omdat op dit moment nog geen duidelijk beleid geschreven is ten aanzien van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Voor ik aan het onderzoek begon, was ik hier vanuit gegaan.

7. Conclusies, aanbevelingen en discussie

In dit hoofdstuk presenteer ik de conclusies op de deelvragen en op de onderzoeksvraag. De conclusies zijn gebaseerd op een uitgebreide dataverwerking en analyse. Allereerst presenteer ik de conclusies per deelvraag. Daarna volgt een conclusie op de hoofdvraag. Ten slotte wordt aangeven in hoeverre het beantwoorden van de onderzoeksvraag een bijdrage levert aan het oplossen van het praktijkprobleem.

7.1 Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?

Onderzoeks(deelvraag) 1: Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	
Conclusies:	Verwijzingen:
Ouderbetrokkenheid vindt vaak thuis plaats. Ouderparticipatie vindt vaak plaats op school.	Zie § 6.2(ouderbetrokkenheid, ouderparticipatie)
In het belang van de leerlingen kan je stellen dat ouderbetrokkenheid verplicht is en ouderparticipatie vrijwillig (Vries, 2013).	Zie § 6.2(ouderbetrokkenheid)
Ouderbetrokkenheid bestaat uit formele en informele aspecten.	Zie §6.2 (ouderbetrokkenheid)
Ouderparticipatie bestaat uit de geïnstitutionaliseerde vorm en de niet-geïnstitutionaliseerde vorm.	Zie §6.3 (ouderparticipatie)

7.2 Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op De school?

Onderzoeks(deelvraag) 2: Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op De school?	
Conclusies:	Verwijzingen:
Er is geen duidelijk beleid geschreven ten aanzien van de betrokkenheid van ouders, het beleid gaat geschreven worden in de komende planperiode.	Zie bijlage 4: interview met de directeur, vraag 4.
Op De school wordt op verschillende manieren gewerkt aan de betrokkenheid van ouders. Er wordt gebruik gemaakt van de ouderhulplijst, website, nieuwsbrief, ouders kunnen zich kandidaat stellen voor medezeggenschapsraad of activiteitencommissie.	§ 6.3.2 analyseresultaten van het interview met de directeur Zie bijlage 4: Interview met de directeur, vraag 5 en 6.
Tijdens het interview wordt veel gesproken over ouders, school, ontwikkeling, activiteit en beleid. De beginselen voor het toekomstige beleid.	§6.3.1 Wordle interview, blz. 21

7.3 Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?

Onderzoeks(deelvraag) 3: Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	
Conclusies:	Verwijzingen:
Vanuit de enquête blijkt dat ouders tevreden zijn ten opzichte van de ouderbetrokkenheid op de school. De gemiddelde score van 9 vragen is een 3,4. De hoogst te behalen score is 4.0	Figuur 1, blz. 22
Binnen de enquête ouderbetrokkenheid wordt het laagst gescoord op vraag 8. Ik ben tevreden over hoe de leerkracht mij informeert. Hierop scoort de school een 3,0	Figuur 1, vraag 8, blz. 22
De ouders kijken wat minder positief naar de ouderbetrokkenheid ten aanzien van: hoe de school omgaat met klachten en kritiek; Inspraak mogelijkheden voor ouders die de school biedt; Informeren over de vorderingen van mijn leerling.	Figuur 1, vraag 4,6 en 7, blz. 22 § 6.4.1, analyse, blz. 23
Binnen de enquête ouderbetrokkenheid wordt het hoogst gescoord op, vraag 1. De ouders voelen zich welkom op school	Figuur 1, vraag 1, blz. 22
Vanuit de opmerkingen komen de begrippen ouder, leerkracht, kind en school naar voren. De grondleggers voor een goed beleid ouderbetrokkenheid	§ 6.4.2 wordle, blz. 24

7.4 Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?

Onderzoeks(deelvraag) 4: Op welke manier kijken de ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?	
Conclusies:	Verwijzingen:
42,3 % van de ouders/verzorgers is het gedeeltelijk eens met de manier van werken ten aanzien van ouderparticipatie.	Zie figuur 3, groene kleur, blz. 25
77 % van de ouders/verzorgers voelt zich betrokken binnen de school	Zie figuur 4, paarse kleur, blz. 25
85% van de ouders/verzorgers voelt zich uitgenodigd om te helpen op school	Zie figuur 5, paarse kleur, blz. 26
88, 5% is op de hoogte van de activiteiten waarbij hulp nodig is van ouders/verzorgers.	Zie figuur 6, paarse kleur, blz. 26
Ouders zouden meer gemotiveerd worden om te helpen als de betrokkenheid van de leerkrachten vergroot wordt. Grotere opkomst van leerkrachten bij buitenschoolse activiteiten, reageren op aanmeldingen van ouders	Zie 6.5.2 analyse vraag 6, blz. 28
Punten die meegenomen kunnen worden tijdens het schrijven van het toekomstige beleid ouderparticipatie: - Regels qua wisseling in activiteitencommissie en medezeggenschapsraad; - Ouders verantwoordelijk maken voor koffieochtenden met thema; - Ouderhulplijst toelichten bij nieuwe ouders; - Ouderhulplijst up-to-date maken;	Zie 6.5.3 analyse vraag 7, blz. 29

7.5 Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?

Onderzoeks(deelvraag) 5: Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen de ouderbetrokkenheid?	
Conclusies:	Verwijzingen:
17,6 % is tevreden over de manier hoe nu omgegaan wordt met de ouderbetrokkenheid op de school. Dit betekent dat 82,4 verbetering wil zien op dit gebied.	Figuur 8, blz. 30
De leerkrachten hebben aangegeven dat ze graag verbetering op verschillende fronten zouden willen zien. De leerkrachten zouden graag zien dat er thema-avonden komen die aansluiten bij de belevingswereld, t.o.v. de leerlingen. Zodat de ouder de leerling beter kan begeleiden bij de schoolloopbaan. Daarnaast ziet het team graag een beleid op papier dat aansluit bij de huidige ontwikkelingen ten aanzien van ouderbetrokkenheid. Tenslotte zouden de leerkrachten een intensiever willen tussen ouders en de leerkracht.	Analyse 6.6.1 , blz. 31

7.6 Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderparticipatie?

Onderzoeks(deelvraag) 6: Op welke manier kijkt het team van de school aan tegen ouderparticipatie?	
Conclusies:	Verwijzingen:
41,2 % is tevreden over de manier van werken ten opzichte van ouderparticipatie. Dat betekent dat 58,8 % graag verandering ziet in de manier van werken ten opzichte van ouderparticipatie.	Figuur 10, blz. 32
De leerkrachten hebben aangegeven dat ze graag verbeteringen zouden willen zien met betrekking tot ouderparticipatie. De verbeteringen zouden ze graag willen zien dat er gebruik gaat worden gemaakt van sociale media, dat de verbindingen tussen de medezeggenschapsraad, activiteitencommissie en de leerkrachten beter wordt. Dat ook voor ouderparticipatie een duidelijk beleid op papier komt en dat ouders ingeschakeld worden voor leeractiviteiten. Tevens zou ervoor gekozen kunnen worden om een klassenouder in te schakelen voor elke klas.	§ 6.7.1 analyse, blz. 33

7.7 Conclusie hoofdvraag

Tijdens de uitvoering van dit onderzoek stond de volgende onderzoeksvraag centraal:

Welke aanbevelingen gericht op de betrokkenheid van ouders/verzorgers, kunnen worden gedaan ten aanzien van het toekomstige beleid van de school?

Na een uitgebreide bestudering van de data en bijbehorende conclusies van de deelvragen kan ik de onderzoeksvraag beantwoorden .

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de school zich bevindt in ouderbetrokkenheid 2.0. Het streven is om te werken met ouderbetrokkenheid 3.0 (Vries, 2013). Bij ouderbetrokkenheid 2.0 zendt de school informatie naar de ouders en de ouders kunnen informatie terug zenden naar school. Ouders en leraren handelen nog vanuit twee aparte werelden. Het gezamenlijk verantwoord zijn voor de schoolloopbaan van de leerling gaat op deze manier vaak lastig(Vries,2013). Bij ouderbetrokkenheid 3.0 zoeken school en ouders naar nieuwe informatie met voor beide partijen een helder doel: een gelijkwaardig hiërarchie.

Vanuit enquêtes is gebleken dat ouders en leerkrachten graag verbetering zien ten opzichte van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Uit de analyses blijkt dat leerkrachten en ouders verbetering zouden willen zien in dezelfde onderdelen (§7.3,§7.4,§7.5 en §7.6).

Als eerste blijkt vanuit de analyses dat er een visie geschreven moet worden door de school, waarin duidelijk wordt aangegeven wat wordt verwacht van ouders m.b.t. opvoeding, betrokkenheid en waardenoverdracht. Tevens moet in de visie beschreven worden hoe ouders planmatig worden betrokken bij het leren zowel op school als bij het leren thuis (Prins, D. Wienke, D. & Rooijen, K. van, 2013). Vanuit de analyse komt naar voren dat een intensiever contact wenselijk is om de ouderbetrokkenheid te vergroten (§7.3 en §7.5). Vanuit theorie wordt ook beschreven dat samenwerken tussen ouders en leerkracht belangrijk is voor een goed contact, daarbij spelen verschillende contactmomenten een grote rol (Vries, 2013). Daarnaast blijkt uit analyse dat ouders en leerkrachten graag ouderavonden georganiseerd willen zien. Uit ouderbetrokkenheid 3.0 blijkt dat ouderavonden moeten worden omgezet naar werkbijeenkomsten waarin ouders en leerkrachten elkaar workshops geven. Deze workshops kunnen gaan over onderwerpen die aansluiten bij de ontwikkeling van ouder en de leerkracht (§7.5) (Vries, 2013). Als laatste zou sociale media de ouderparticipatie kunnen vergroten. Ouders kunnen op deze manier makkelijker betrokken worden bij het leerproces in de klas daarnaast kunnen ze vragen en adviezen met elkaar uitwisselen en zich aanmelden voor activiteiten op school (Pijpers, 2013).

Ik kan de school adviseren de volgende aanbevelingen mee te nemen in het toekomstige beleid ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.

- Visie schrijven;
- Intensiever contact tussen ouder en leerkracht;
- Ouderavonden;
- Sociale media.

7.8 Aanbevelingen

De aanbevelingen die naar voren zijn gekomen tijdens het schrijven van de conclusies, worden in deze paragraaf toegelicht. Daarbij wordt beschreven hoe de school de aanbevelingen kan verwerken in het toekomstige beleid.

7.8.1 Visie schrijven

Het beleid ten aanzien van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie wordt ontwikkeld.

Het is van belang dat in dit beleid een visie komt. Zoals eerder aangegeven (zie §7.7) moet er duidelijk besproken worden wat wordt verwacht van ouders m.b.t. opvoeding, betrokkenheid en waardenoverdracht. Het is belangrijk dat alle teamleden en ouders op de hoogte worden gebracht als het beleid is opgesteld. Enkele teamleden zouden kunnen worden betrokken bij het opstellen van de visie en het beleid. Tevens kan het beleid later besproken in een teamvergadering. De ouders/verzorgers zouden tijdens een ouderavond op de hoogte gebracht kunnen worden van het nieuwe beleid.

7.8.2 Intensiever contact tussen ouder, school en leerkracht

Vanuit de analyse van het interview en van de enquête voor ouders en teamleden is gebleken dat er vanuit alle fronten wordt aangegeven dat er meer contact gewenst is tussen de school, leerkracht en de ouder. Dit contact kan op meerdere manieren worden vergroot.

De school zou kunnen kiezen voor:

- Een startgesprek aan het begin van ieder schooljaar ; met ouders, leerling en leerkracht.

Het doel van dit startgesprek is contact, vertrouwen en verbondenheid creëren tussen school en ouders van het begin. Als er gekozen wordt voor een startgesprek zou je kunnen kiezen om de informatieavond aan het begin van het jaar te laten vervallen. Tijdens het startgesprek merkt de leerling dat ouders en leerkracht samenwerken. Bij gesprek kan het gaan over wat de leerling wil leren dit jaar, welke uitdaging de ouders graag zouden zien en wat de leerkracht van het kind verwacht. Dit gesprek zorgt voor een persoonlijke relatie vanaf het begin van het schooljaar.

- Ouder als buddy.

Sommige ouders lijken passief. De redenen hiervoor zijn heel divers. Er zijn ouders die zich niet laten stimuleren door school tot ouderbetrokkenheid, maar wel door andere ouders. Het is daarom van essentieel belang om een klimaat te scheppen waarin ouders zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Buddy's kunnen verworven worden tijdens het startgesprek. De verantwoordelijkheid van een "buddy" is verwerven van ouders bij activiteiten en ouders. Een buddy kan er ook voor zorgen dat ouders aan elkaar gekoppeld worden. Dit kan zorgen dat de stap om op school te gaan helpen kleiner is.

7.8.3 Ouderavonden

Uit analyses van de enquêtes van ouders en leerkrachten is gebleken dat beide groepen behoefte hebben aan ouderavonden gekoppeld aan een thema. Deze avonden kunnen georganiseerd worden door leerkrachten, maar ook door ouders. Deze avonden moeten aansluiten bij de ontwikkelingswerelden van ouders en leerkrachten.

7.8.4 Sociale media

Het doel van sociale media is het stimuleren van ouders/verzorgers om meer te gaan helpen bij activiteiten op school.

Facebook

Er kan gekozen worden om Facebook te gaan gebruiken, hierbij kan de afweging gemaakt worden tussen een Facebook schoolbreed of een Facebookpagina gericht op een groep.

Het resultaat dat Facebook de school op kan leveren is dat er een hechtere relatie ontstaat tussen ouders en er meer betrokkenheid ontstaat met de school.

Klasblog

Dit is een weblog per klas. Hierop kan de leerkracht foto's en filmpjes, aankondigingen van huiswerk, toetsen en andere groepsafspraken plaatsen. Ouders worden via deze weblog geïnformeerd over het leerproces van het kind.

Twitteraccount

Bij Twitter moet een schoolaccount aangemaakt worden. De ouders kunnen "vrienden" worden met de pagina van school. Via dit Twitteraccount kunnen ouders op de hoogte gehouden worden. Ouders kunnen meepraten over onderwerpen op school. Tevens is er de mogelijkheid om vragen te stellen met de #durftevragen of #dtv. Dit is de vraagbaak op Twitter waar gebruikers elkaar antwoorden geven op vragen.

7.9 Discussiepunten

Dit onderzoek heeft weinig discussiepunten opgeleverd. Het enige punt dat zorgde voor een discussie was het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Vanuit de literatuur werd de splitsing soms verschillend gemaakt. De meeste bronnen gaven aan dat ouderbetrokkenheid draait om het gedrag van ouders. Het begrip kan als volgt beschreven worden. Ouders laten in hun gedrag zien dat zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kind. (Vries, de 2010, bron 7). De term ouderparticipatie kwam het meest naar voren als ouders/verzorgers meedoen met activiteiten of hand- en spandiensten verrichten. Ouderparticipatie gebeurt vooral op school en heeft geen invloed op de schoolontwikkeling van de leerling (Vries, de. 2013, bron 16)

8. Samenvatting

Dit onderzoek is gericht op de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van de school. Het onderzoek heeft zich daarom afgespeeld op deze school.

Het praktijkprobleem is dat de betrokkenheid van ouders/verzorgers binnen het onderwijs op de school steeds afneemt. Dit werd geconstateerd tijdens de binnen- en buitenschoolse activiteiten. Het onderzoek heeft als doel: het vergroten van de betrokkenheid van ouders.

De school wil graag aanbevelingen voor het toekomstige beleid ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van theoretische bronnen, enquêtes en een interview. Vanuit de theoretische bronnen is het verschil duidelijk geworden tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. De enquêtes hebben gezorgd dat er een beeld is ontstaan vanuit ouders en leerkrachten over de manier van werken ten opzichte van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Daarnaast heeft het interview inzicht geboden hoe er vanuit de school al gehandeld wordt ten opzichte van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Door de enquêtes en het interview te analyseren konden de juiste aanbevelingen passend bij de school gegeven worden.

Uit het onderzoek is gebleken dat de school zich bevindt in ouderbetrokkenheid 2.0. Het streven is om te werken met ouderbetrokkenheid 3.0. Bij ouderbetrokkenheid 2.0 zendt de school informatie naar de ouders en de ouders kunnen informatie terug zenden naar school. Vanuit enquêtes is gebleken dat ouders en leerkrachten op enkele punten graag verbetering zien ten opzichte van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Vanuit de enquêtes is gebleken dat de ouders/verzorgers en leerkrachten enkele dezelfde ideeën hebben voor verbetering.

De conclusies op de deelvragen, samen met theoretische bronnen, hebben ervoor gezorgd dat er aanbevelingen geschreven zijn voor het toekomstige beleid ouderbetrokkenheid/ouderparticipatie van de school.

9. Literatuur

Artikelen:

1. Vries, P. de (2013). Tien gouden tips om met ouders. *Zorgbreed*, 10 (39) 2-7.

Boeken:

2. Herweijer, R. & Volges, R. (2013). *Samen Scholen. Ouders en scholen over samenwerking in basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar onderwijs*. Den Haag; Sociaal en Cultureel Planbureau
3. Pameijer, P. (2012). *Samen sterk ouders & school!* Den Haag: Uitgeverij Acco
4. Smit, F. (2011) *Ouders en school. Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in de praktijk*. Den Haag: Sdu uitgevers
5. Smit, F. (2012). *Lessen van successen in Rotterdam*. Nijmegen: ITS
6. Smit, F. (2012). *Ouders en school. Succesfactoren voor ouderbetrokkenheid*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
7. Vries, P. de (2010). *Handboek ouders in de school*. Amersfoort: drukkerij Wilco
8. Woltjer, G & Jansses, H. (2014). *Hoe ga je om met kinderen op school en hun ouders*. Groningen: Noordhoff uitgevers

Elektronisch boek:

9. Pijpers, R. (2013). *Inspiratieboek Sociale media op de basisschool. De leerkracht maakt het verschil*. (39-41) <http://mijnkindonline.nl/publicaties/boeken/inspiratieboek-sociale-media-op-de-basisschool>

Documenten website:

10. Dekker, S. (2013). Ouderbetrokkenheid geraadpleegd op 23 november 2014 via http://www.poraad.nl/sites/www.poraad.nl/files/gebruiker%3A24/kamerbrief_ouderbetrokkenheid.pdf.
11. Menheere, A. & Hooge, E. (2010). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Een literatuurstudie naar de betekenis van ouderbetrokkenheid voor de schoolse ontwikkeling van kinderen*. Alphen aan de Rijn: Kennis centrum onderwijs & opvoeding. Geraadpleegd op 25 november 2014 via http://www.lob4mbo.nl/files/Ouderbetrokkenheid_in_het_onderwijs.pdf
12. Onderwijsraad (2010). Ouders als partners. Geraadpleegd op 21 november 2014 via <http://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/publicaties/volledig/ouders-als-partners.pdf>
13. PO-raad. (2011). Communicatie met ouders. Geraadpleegd op 22 november via http://www.poraad.nl/files/poraad_communicatiemetouders.pdf.
14. Prins, D. Wienke, D. & Rooijen, K. van (2013). Ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Geraadpleegd op 24 november 2014 via <http://www.nji.nl/nl/Ouderbetrokkenheid-in-het-onderwijs.pdf>
15. Smit, F. Wester, M. Creanen, O. & Schut, K. (2011). *De visie van leraren, ouders en leerlingen op de kwaliteit van het onderwijs. Onderzoek naar kwaliteitsaspecten onder, leraren, ouders en leerlingen*. Geraadpleegd op 22 november 2014 via http://www.oig.nl/storage/onderzoek-rapporten/FINALE_VERSIONIE_Onderzoeksrapport_ITS_Radboud_Universiteit_Nijmegen_OIG_Kwaliteit_Onderwijs1_2_.pdf
16. Vries, P. de (2013). Ouderbetrokkenheid 3.0 van informeren naar samenwerken. Geraadpleegd op 10 maart 2015 via <http://www.cps.nl/e-book-ouderbetrokkenheid>

10. Bijlagen

Bijlage 1: Conceptmap op basis van freewriting

Bijlage 2: Operationaliseren

Bijlage 3: Tijdpad

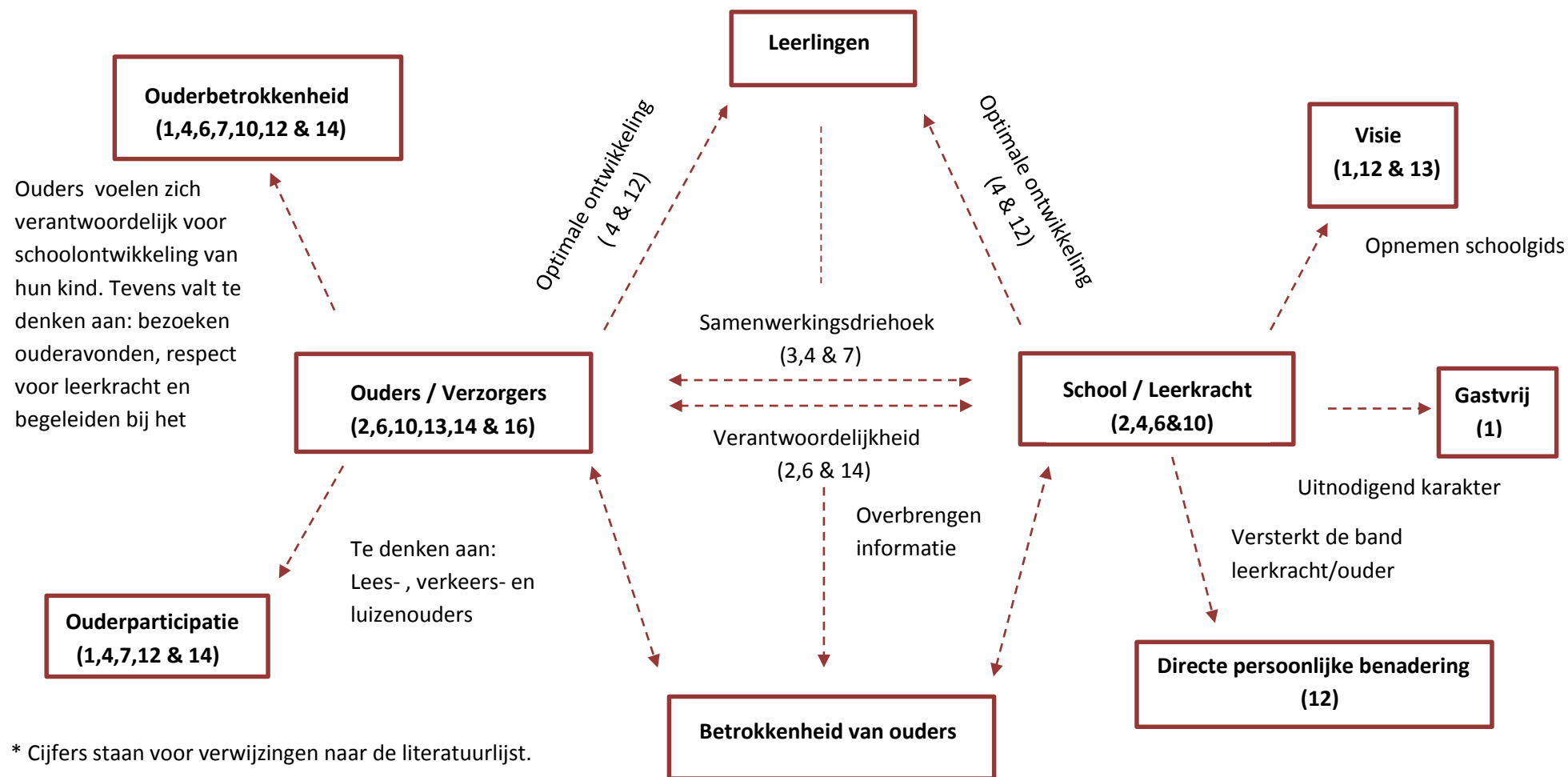
Bijlage 4: Interview

Bijlage 5: Ouderenquête betreft ouderparticipatie

Bijlage 6: Teamenquête betreft ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Bijlage 7: Procesverslag

Bijlage 1: Conceptmap op basis van freewriting

* Cijfers staan voor verwijzingen naar de literatuurlijst.

Bijlage 2: Operationaliseren

Doel	Thema's	Deelaspecten	Deelvragen	Kijkpunten, vragen of stellingen	Vragen die aanpak beschrijven
Op welke wijze kan het beleid van de betrokkenheid van verzorgers op de school worden vergroot?	Ouderbetrokkenheid	Betrokkenheid ouders buiten school	- Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	- Wat is ouderbetrokkenheid? - Wat is ouderparticipatie? - Welke theorie is relevant voor het onderzoeken van deze vragen?	- Wordt onderzocht door middel van literatuurstudie - Wordt onderzocht door middel van een ouderenquête
		Leerresultaten	- Op welke manier kijken ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	- Op welke wijze moet de ouderenquête opgebouwd worden?	- Wordt onderzocht door middel van een zelfscan
		Beleid school	- Op welke manier kijkt het team aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	- Op welke wijze moet de zelfscan opgebouwd worden?	
		Rol ouders			
	Ouderparticipatie	Betrokkenheid ouders binnen de school	- Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	- Wat is ouderbetrokkenheid? - Wat is ouderparticipatie? - Welke theorie is relevant voor het onderzoeken van deze vragen?	- Wordt onderzocht door middel van literatuurstudie
		Leerresultaten			

		Beleid school	- Op welke manier kijken ouders aan tegen de ouderparticipatie op de school?	- Op welke wijze moet de ouderenquête opgebouwd worden?	- Wordt onderzocht door middel van een ouderenquête
		Rol ouders	- Op welke manier kijkt het team aan tegen de ouderparticipatie op school?	- Op welke wijze moet de zelfscan opgebouwd worden?	- Wordt onderzocht door middel van een zelfscan
	School	Educatief partnerschap	- Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	- De directeur kan mijn vragen ten aanzien van het huidige beleid betrokkenheid van ouders beantwoorden door middel van een interview. - Welke aspecten zijn van belang voor het verbeteren van de betrokkenheid van ouders. - Welke theorie is relevant voor het onderzoeken van deze vraag?	- Afname interview bij de directeur van de school - Wordt onderzocht door middel van literatuurstudie
		Beleid van school			
		Visie			

Bijlage 3: Tijdpad

	Deelvragen	Onderzoeks- ontwerpactiviteit	Januari 2015	Februari 2015	Maart 2015	April 2015	Mei 2015	Juni 2015
1	Wat is het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?	Wie: A. Moes Wat: - Literatuuronderzoek; - Uitwerking deelvraag; - Zie dataverwerking § 5.2.1.						
2	Wat is het huidige beleid ten aanzien van de betrokkenheid van ouders op de school?	Wie: Directeur & A. Moes Wat: - Ontwerpen instrument voor interview; - Interview met de directeur van de school; - Analyseren van data; - Uitwerken van deelvraag; - Zie dataverwerking §5.2.1 en analysemethoden §5.2.3.						
3	Op welke manier kijken ouders aan tegen de ouderbetrokkenheid op de school?	Wie: Ouders/ verzorgers leerlingen de school & A.Moes						

6	Op welke manier kijkt het team aan tegen de ouderparticipatie op de school ?	Wie: Directeur, Voorzitter medezegersraad, Leerkracht medezegersraad, IB-er, Willekeurige leerkracht, Conciërge & A. Moes Wat: - Ontwerpen instrument voor zelfscan; - Uitzetten zelfscan; - Analyseren van data; - Uitwerken van deelvraag; - Zie dataverwerking §5.2.1 en analysemethoden §5.2.3.																												
---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bijlage 4: Interview directeur van de school

1. Wat is volgens u ouderbetrokkenheid?

Ouderbetrokkenheid gaat om de actieve belangstelling van de ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen, thuis en op school. Partnerschap (tussen ouders en school) is hierbij het sleutelwoord. De ouders en de school hebben elkaar nodig als het gaat om de opvoeding en ontwikkeling van kinderen.

2. Wat is volgens u ouderparticipatie?

Participatie is het actief deelnemen aan activiteiten op school.

3. Op welke manier is ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid in uw school terug te zien?

Er zijn (p)luisouders, er is een ouderhulplijst waarop ouders aan kunnen geven waaraan ze mee willen helpen bij activiteiten. Via de nieuwsbrief wordt incidenteel om extra hulp gevraagd bij activiteiten in school/groep. Ouders zijn actief betrokken binnen de oudergeleding van de MR en volgen het onderwijs bewust.

4. Wat is de huidige beleid ten aanzien van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?

Er is tot op heden geen duidelijk beleid beschreven ten aanzien van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Zowel ouderbetrokkenheid als participatie zijn onderwerpen die in de komende planperiode een centrale rol gaan spelen. Er zal beleid op gemaakt moeten worden.

5. Via welke middelen worden ouders/verzorgers op uw school geïnformeerd?

Ouders worden wekelijks via de nieuwsbrief geïnformeerd over actuele zaken van school. Verder via: mail, website en infoavonden.

6. Op welke manieren hebben ouders/verzorgers inspraak over het beleid van de school?

Ouders hebben inspraak op het beleid via de Medezeggenschapsraad. (MR-reglement)

7. Hoe denkt u dat ouders/verzorgers tegen het huidige beleid ten aanzien van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie aan kijken?

Ouders zijn zich steeds bewuster van het feit dat school en gezin samen verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van hun kind.

Bijlage 5: Ouderenquête betreft ouderparticipatie

Plaats, Datum

Betreft: enquête ouderparticipatie

Geachte ouders/verzorgers,

Mijn naam is Annemiek Moes, vierde jaars studente van Stenden Hogeschool Emmen. Vanaf 2 februari 2015 ben ik LIO (leerkracht in opleiding) in groep 7. In het kader van het afstudeerjaar van de opleiding tot leerkracht basisonderwijs, ben ik bezig met een onderzoek. Het onderzoek richt zich op de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie binnen de school. Ouderparticipatie betekent de actieve deelname van ouders/verzorgers op school. Om een duidelijk beeld te krijgen van de ouderparticipatie op De school, heb ik uw hulp nodig. Graag zou ik uw medewerking hiervoor vragen.

De uitkomsten van deze enquête worden uitsluitend gebruikt voor mijn afstudeeronderzoek en het verbeteren van de ouderparticipatie op de school. Heeft u vragen of zijn er onduidelijkheden? Stelt u deze gerust. Op maandag, dinsdag en woensdag ben ik aanwezig in groep 7. Tevens kunt u mij bereiken via het onderstaande mailadres. De enquête kan tot (datum) worden ingeleverd bij de groepsleerkracht.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Annemiek Moes
(Leerkracht in opleiding , groep 7)
annemiek.moes@student.stenden.com

1. Ik ben op de hoogte van de manier van werken betreft de ouderparticipatie.

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Helemaal mee eens

2. Ik ben tevreden over de huidige manier van werken betreft ouderparticipatie?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

3. Ik voel me als ouder/ verzorger betrokken binnen de school ?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

4. Ik voel me uitgenodigd om te helpen tijdens activiteiten?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

5. Ik ben op de hoogte van de activiteiten waarbij de school hulp van ouders/verzorgers kan vragen?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

6. Wat zou u motiveren om (meer) te helpen met activiteiten?

7. Heeft u tips om de ouderparticipatie op school beter vorm te geven?

Bedankt voor uw tijd en medewerking!

Bijlage 6: Teamenquête betreft ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Beste collega's,

Zoals jullie weten ben ik 2 februari begonnen aan mijn eindstage in groep 7. Naast het praktische gedeelte, hoort bij het afstuderen ook een theoretisch gedeelte, namelijk een onderzoek.

Mijn onderzoek is gericht op het onderwerp ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Er is een verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Bij ouderbetrokkenheid gaat het om de actieve betrokkenheid van ouders bij hun kind. Ouderbetrokkenheid gebeurt vooral thuis. Bij ouderparticipatie wordt het deelnemen van ouders aan activiteiten bedoeld.

Om een duidelijk beeld te krijgen voor mijn onderzoek wil ik jullie vragen deze enquête in te vullen. Graag ontvang ik (datum) terug. Alvast bedankt voor jullie medewerking.

Groetjes,

Annemiek Moes

Enquête team

1. Bent u op de hoogte van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

2. Bent u op de hoogte van de huidige manier werken betreft de ouderparticipatie?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

3. Bent u tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

4. Bent u tevreden over de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie?

Oneens	Gedeeltelijk oneens	Gedeeltelijk eens	Eens

5. Op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderbetrokkenheid?

6. Op welke fronten kan volgens u verbetering worden aangebracht ten aanzien van de huidige manier van werken betreft de ouderparticipatie?

Bedankt voor jullie tijd en medewerking!!

Bijlage 7: Procesverslag

Uitgevoerde activiteiten

In module 4.2 ben ik gestart met dit onderzoek. Tijdens dit onderzoek heb ik gewerkt aan meerdere activiteiten. De activiteiten geef ik weer aan de hand van het onderstaande schema.

Week	Wat	Wie	± Uren
46			
	- Literatuuronderzoek	- A. Moes	35
	- Inleiding	- A. Moes	5
	- Bijeenkomst 1: Introductie/opzet en instructie voor literatuurverkenning	- Leerkacht	1,5 uur
47			
	- Literatuuronderzoek	- A. Moes	20 uur
	- Bijeenkomst 2: Probleemanalyse, hoofd- en deelvragen, theoretisch kader	- Leerkracht	1,5 uur
	- Praktijkprobleem beschrijven - praktijkprobleem	- A. Moes	5
48			
	- Theoretisch kader - Hoofdthema - Deelaspecten - Bestaande kennis (conceptmap freewriting)	- A. Moes	40
49			
	- Bijeenkomst 3: Vooruitblik onderzoeksplan	- Leerkracht	1,5 uur
	- Theoretisch kader - literatuur parafraseren	- A. Moes	10
	- Probleemstelling - Onderzoeksdoel - Onderzoeksvraag - Operationaliseren - Hypothese	- A.Moes	37
50			
	- Onderzoeksaanpak - onderzoeksgroep - Dataverwerking deelvraag - Doel onderzoek - Analysemethode	- A. Moes	30 uur
	- Bijeenkomst 3: Vooruitblik onderzoeksplan	- Leerkracht	1,5 uur

51			
	- Onderzoeksaanpak - Analysedoel - Verband theorie - Ethische kwesties	- A. Moes	30 uur
52			
	- Onderzoeksaanpak - Randvoorwaarden - Tijdpad	- A. Moes	28 uur
	- Opmaak verslag	- A. Moes	10 uur
1			
	- Procesverslag	- A. Moes	10 uur
6			
	- Uitzetten enquête ouderbetrokkenheid	- A. Moes - Directeur van de school	-
8			
	- Analyse enquête ouderbetrokkenheid	- A. Moes	10 uur
9			
	- Literatuuronderzoek - Onderzoeksinstrument ontwerpen interview - Onderzoeksinstrumenten enquête	- A. Moes	25 uur
10			
	- Dataverwerking theoretische deelvraag - Enquête ouders - Enquête team	- A. Moes	10 uur
11			
	- Interview directeur - Analyse enquête team - Analyse enquête ouders	- A. Moes	20 uur
12			
	- Analyse interview directeur - Hoofdstuk 6 Resultaten	- A. Moes	15 uur
14			
	- Hoofdstuk 6 Resultaten	- A. Moes	15 uur
18			
	- Hoofdstuk 7 Conclusie, aanbevelingen en discussie	- A. Moes	10 uur

19			
	- Hoofdstuk 7 Conclusie, aanbevelingen en discussie	- A. Moes	10 uur
20			
	- Samenvatting - Procesverslag	- A. Moes	5 uur
Totaal:			385 uur

Contactmomenten

Week	Wat	Wie	± Uren
46	- Gesprek begeleider en onderzoeksgroep	- Begeleider - Medestudenten	2 uur
	- Gesprek op de school	- Directeur	1 uur
47	- Mailcontacten	- Leerkrachten	30 min
48	- Begeleiding	- Beoordelaar 1	1 uur
	- Overleg stand van zaken de school	- Directeur	1 uur
49	- Begeleiding	- Begeleider	30 min
	- Voorstel onderzoeksplan	- Directeur	1 uur
50	- Begeleiding	- Begeleider	1 uur
	- Telefonisch contact	- Directeur	30 min
51	- Begeleiding	- Begeleider	30 min
	- Goedkeuring onderzoeksplan	- Directeur	1 uur
5	- Begeleiding	- Begeleider	1 uur
7	- Begeleiding	- Begeleider	1 uur
12	- Begeleiding	- Begeleider	1 uur
21	- Begeleiding	- Begeleider	1 uur
Totaal:			14 uur
+ uren uitgevoerde activiteiten			385 uur
Totaal			399 uur

Opbrengst contactmomenten

Tijdens de bovenstaande contactmomenten met de begeleider heb ik telkens feedback gekregen op het aangeleverde product. Door de contactmomenten die tijdens het traject hebben plaats gevonden heb ik gemerkt dat ze telkens geholpen hebben om verder te komen in het onderzoek. Enkele momenten zat ik vast in het onderzoek. Na een contactmoment met de begeleider kon ik dan weer verder werken aan mijn onderzoek. Naast de contactmomenten met de begeleider zijn er contactmomenten geweest met de directeur van de school. Deze contactmomenten hebben er voor gezorgd dat er goed overleg is geweest tussen de praktijk en het verloop van mijn onderzoek. Tevens hebben deze contactmomenten ervoor gezorgd dat ik weer een andere invalshoek ging zien. Ik heb gemerkt tijdens het onderzoek dat als je er lang mee bezig bent het fijn is als iemand anders een heldere kijk heeft op het onderzoek.

Participatie onderzoeksgroep

Week	Wat	Wie	± Uren
47	- Intervisie onderzoeksgroep	- Medestudenten	1 uur
	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A. Moes	2 uur
48	- Intervisie onderzoeksgroep	- Medestudenten	1 uur
49	- Intervisie onderzoeksgroep	- Medestudenten	1 uur
	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A.Moes	2 uur
50	- Intervisie onderzoeksgroep	- Medestudenten	1 uur
	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A.Moes	1 uur
51	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A.Moes	1 uur
52	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A.Moes	1 uur
1	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A.Moes	1 uur
2 t/m 21	- Feedback geven op onderzoeken medestudenten	- A. Moes	10 uur
		Totaal:	22 uur
		+ uitgevoerde activiteiten	385 uur
		+ contactmoment	14 uur
		Totaal scriptie	421 uur

Waarde van bijeenkomsten

Het werken met de onderzoeksgroep is van grote waarde. In de onderzoeksgroep waarmee ik werk, zitten drie vrouwelijke medestudenten. De samenwerking onderling verloopt goed. We hebben inzicht in elkaars onderzoek en ondersteunen elkaar in het onderzoekproces. In de eerste fase van het onderzoek heeft er vier keer een intervisiemoment plaats gevonden. Tijdens de intervisiemomenten bespraken we samen tegen welke problemen we aanliepen en hoe we deze problemen konden oplossen. Naast de intervisiemomenten hebben we een groepsapp aangemaakt. Via de groepsapp krijg je snel contact met de groepsgenoten en heb je snel antwoord op je vraag, zodat je weer verder kan werken aan het onderzoeksplan. Tijdens de laatste fase van het onderzoek heeft het contact plaats gevonden via mail. Via de mail stuurden we elkaar tussenproducten. Deze tussenproducten werden dan voorzien van feedback en terug gestuurd. Zelf vond ik het erg fijn om op deze manier samen te werken. De feedback is direct toepasbaar, het geeft een frisse kijk op het onderzoek. Deze contactmomenten vonden altijd plaats voordat het tussenproduct naar de begeleider ging.

Eigen inbreng bij bijeenkomsten

Mijn eigen inbreng bij deze bijeenkomsten was goed. Zelf ben ik bij alle intervisiemomenten aanwezig geweest. Tijdens de intervisiemomenten dacht ik mee over problemen waar groepsgenoten tegen aanliepen en probeerde hiervoor een oplossing te vinden. Naast de intervisiemomenten heb ik veel tussenproducten van groepsgenoten voorzien van feedback op spelling, zinsopbouw en inhoud. Door het geven van feedback heb ik er voor gezorgd dat ik een bijdrage heb gehad in het product van mijn groepsgenoten.

Leerproces

Eerste fase onderzoek

In het begin vond ik het erg lastig om te starten met het onderzoek. Zelf keek ik er enorm tegen aan. Ik wist niet goed in welke richting ik mijn onderwerp moest zoeken. Wetenschap en Technologie is een vakgebied dat mij erg interesseert, maar waar ik al veel over wist na de profilering en de keuzeminor in de richting Wetenschap en Technologie. Na een gesprek met de directeur van de school had ik duidelijk voor ogen welk onderwerp het ging worden. Vanaf dat moment had ik meer behoefte om te gaan beginnen met het onderzoek. De literatuur was al snel gevonden. Tijdens het lezen van de literatuur merkte ik dat ik het steeds leuker begon te vinden en meer over het onderwerp wilde weten. Het lezen van de literatuur leverde mij veel leermomenten op. Zelf wist ik niet dat er een verschil wordt gemaakt tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie, omdat je in de praktijk alleen het begrip ouderbetrokkenheid hoort. Tijdens het schrijven van het onderzoeksplan heb ik de onderzoekscyclus doorlopen. Bij het doorlopen van het onderzoeksproces heb ik gemerkt dat ik met enkele valkuilen rekening moet houden. Ik heb geleerd dat je tijdens het schrijven van een onderzoeksplan beknopt moet schrijven en niet alles te uitgebreid moet doen, omdat je dan over het maximaal aantal van pagina's heen gaat. Tevens heb ik geleerd dat je continu vanuit de onderzoekende houding moet blijven werken. Op het moment dat je niet vanuit de onderzoekende houding werkt, merk je al snel dat je vast gaat lopen in het onderzoek. Telkens moet je begrippen blijven uitdiepen voor jezelf, hierdoor krijg je een goed en breed beeld van je onderzoek. Tijdens het schrijven van het onderzoek heb ik ervaren dat ik veel heb gehad aan de keuzeminor Wetenschap en Technologie. Bij de keuzeminor heb ik geleerd om vanuit de onderzoekende houding te blijven handelen. Tijdens het schrijven van het onderzoeksplan op zich zelf ben ik niet tegen problemen aangelopen. Het opzetten van het plan vond ik persoonlijk niet moeilijk toen ik eenmaal was begonnen. Persoonlijk heb ik meer moeite om te schrijven in academische taal.

Tweede fase onderzoek

Tijdens de tweede fase van het onderzoek heb ik vooral gemerkt dat ik mezelf aan het eind van het onderzoek steeds minder kon motiveren om weer verder te gaan met het onderzoek. De woorden kwamen steeds moeilijk op papier. Als ik eenmaal was begonnen met het schrijven van een nieuw hoofdstuk lukte het wel. Uiteindelijk heb ik het schrijven van dit onderzoek ervaren als een leerzame ervaring met enkele moeilijke obstakels. Het analyseren van het interview en de enquêtes vond ik leuk en leerzaam om te doen. Daarin tegen vond ik het trekken van conclusies moeilijker. Daar heb ik een poosje mee geworsteld om het goed te krijgen. Aan mezelf heb ik gemerkt dat ik een zo goed mogelijk onderzoek wilde neer zetten zodat de school er veel profijt van kan hebben.